

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

ANNE BABA TUTUMU İLE MÜZİK PERFORMANS KAYGISI
ARASINDAKİ İLİŞKİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BATUHAN ERTUNÇ

BALIKESİR, 2024

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

ANNE BABA TUTUMU İLE MÜZİK PERFORMANS KAYGISI
ARASINDAKİ İLİŞKİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BATUHAN ERTUNÇ

TEZ DANIŞMANI

PROF. DR. DEMET GİRGIN

BALIKESİR, 2024

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ ONAYI

Enstitümüzün Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda 202112567004 numaralı Batuhan Ertunç'un hazırladığı "Anne Baba Tutumu ile Müzik Performans Kaygısı Arasındaki İlişki" konulu YÜKSEK LİSANS tezi ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği uyarınca 03/06/2024 tarihinde yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda tezin onayına OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Danışman (Başkan) Prof. Dr. Demet GİRGIN

Üye Doç. Dr. Ceren SAYGI GERÇEKER

Üye Doç. Dr. Elif GÜVEN

Enstitü Onayı

ETİK BEYAN

Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kuralları'na uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

.../.../2024

Batuhan ERTUNÇ

ÖNSÖZ

Müzik performans kaygısının, performans öncesinde, performans sırasında veya sonrasında yaşanan kötü bir deneyim olduğu bilinen bir gerçektir. Müzik performans kaygısına neden olan durumlar, bireyin kendisiyle ilgili olabildiği gibi dış etkenlerden de kaynaklanabilmektedir. Bu sorunun çözümlenmesine yönelik öneriler getirebilmek için her şeyden önce müzik performans kaygısının altında yatan nedenlerin belirlenmesi gerekmektedir. İlgili alanyazında aile tutumlarının, bireylerin yaşamlarını oldukça etkilediğine dair bir çok araştırma bulgusu yer almaktadır. Ancak literatürde, ulaşılabildiği kadarıyla, kişilerin yaşamlarında oldukça önemli bir yere sahip olduğu söylenebilecek olan anne baba tutumları ile müzik performans kaygısı arasındaki ilişkiyi ortaya koyan bir çalışmanın yer almadığı görülmektedir. Söz edilen nedenlerle araştırmacı tarafından anne baba tutumları ile müzik performans kaygısı arasındaki ilişkinin durumunu ortaya koyacak bir çalışmaya ihtiyaç olduğu düşünülmüştür. Yapılan bu araştırmanın, araştırmacılara ışık tutması umut edilmektedir.

Bu tezin hazırlanmasında bilgi ve birikimi ile her zaman yoluma ışık tutan sayın danışmanım Prof. Dr. Demet GİRGIN'e, en başından beri bana inanan ve maddi manevi desteklerini eksik etmeyen canım annem Emine ERTUNÇ ve babam Uğur ERTUNÇ'a, her zaman yanımda olduğunu bildiğim ağabeyim Enes ERTUNÇ'a ve tez yazma sürecimde kendi deneyimlerini benimle paylaşan lisans sınıf arkadaşım Öğr. El. Elif GÜLTEKİN'e ve desteğini her daim hissettiğim sevgili arkadaşım Tan DEMİROĞLU'na çok teşekkür ederim.

BALIKESİR, 2024

BATUHAN ERTUNÇ

ÖZET

ANNE BABA TUTUMU İLE MÜZİK PERFORMANS KAYGISI ARASINDAKİ İLİŞKİ

ERTUNÇ, Batuhan

Yüksek Lisans, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Demet GİRĞİN

2024, 72 sayfa

Müzik eğitimi bölümlerinde öğrenim gören kişiler için çalgı ve ses performansı eğitimlerinin önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. Çalgı sınavları, konserler ve dersler öğrencilerin çalgıları ya da sesleri ile performans gösterdikleri bazı alanlardır. Öğrencilerin performansları öncesinde ya da performans sırasında kaygı yaşadıkları bilinmektedir. Bu kaygı müzik bilimi içerisinde “müzik performans kaygısı” olarak adlandırılmaktadır. Bu araştırmada, anne baba tutumları ile müzik performans kaygısı arasındaki ilişkinin ve müzik performans kaygısının çeşitli değişkenlerle olan ilişkisinin saptanması amaçlanmıştır. Araştırmanın katılımcılarını 2022-2023 yılında dört devlet üniversitesinin müzik öğretmenliği bölümlerinde eğitim gören 170 müzik öğretmeni adayları oluşturmuştur. Bu araştırma ilişkisel tarama modelinin kullanıldığı betimsel bir araştırmadır. Araştırmada veriler Kişisel Bilgi Formu, Anne-Baba Tutum Ölçeği ve Kenny Müzik Performans Kaygısı Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda; katılımcıların müzik performans kaygıları ölçeğinin genelinden almış oldukları puanların; cinsiyet, lise türü, günlük müzik eğitimine ayırdıkları süre, ailelerinde müzikle ilgilenen birey bulunma durumu ve bölümde performans sergileme durumuna göre farklılaştığı, sınıf düzeyi, yaş, kardeş sayısı, kaçınıcı çocuk oldukları, müzik eğitimi alma süresi, ekonomik durum, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, bölüm dışında bir müzik grubuna üye olma durumu göre farklılaşmadığı, öğrencilerin anne baba tutumlarıyla müzik performans kaygıları arasında zayıf düzeyde pozitif bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır. Diğer araştırmacılara, bu araştırmada ele alınmayan değişkenlerin müzik performans kaygısı üzerindeki etkisine bakmaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Performans, Müzik Performans Kaygısı, Anne-baba Tutumu

ABSTRACT

THE RELATION BETWEEN THE PARENTAL ATTITUDE AND MUSIC PERFORMANCE ANXIETY

ERTUNÇ, Batuhan

Master Thesis, Music Education Department

Advisor: Prof. Dr. Demet GİRGIN

2024, 72 pages

For students studying in music education departments, instrument and voice performance constitute an important dimension of their education. Instrument exams, concerts and lessons are some of the areas where students perform with their instruments or voices. It is known that students experience anxiety before or during their performances. This anxiety is called “music performance anxiety” in music science. In this study, it was aimed to determine the relationship between parental attitudes and music performance anxiety and the relationship between music performance anxiety and various variables. The participants of the study consisted of 170 music teacher candidates studying in music teaching departments of four state universities in 2022-2023. This research is a descriptive study using the relational survey model. The data were collected through Personal Information Form, Parental Attitude Scale and Kenny Music Performance Anxiety Scale. As a result of the research; The scores students received from the overall music performance anxiety scale; It was concluded that the results differed according to gender, high school type, time devoted to daily music education, presence of a music-related member in their family, and performance status in the department. There was no difference according to class grade, age, number of siblings, birth order, duration of music education, economic status, mother’s education status, father’s education status, membership to a music group other than the department. It was concluded that there was a weak positive correlation between students’ parental attitudes and their music performance anxiety. It is suggested for researchers to look at the effect of variables not addressed in this study on music performance anxiety.

Keywords: Music Education, Performance, Music Performance Anxiety, Parental Attitude

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖNSÖZ	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER	vi
ÇİZELGELER LİSTESİ	ix
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xi
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Problemi	1
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Araştırmanın Varsayımları	4
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	4
1.6. Tanımlar	4
2. İLGİLİ ALANYAZIN	5
2.1. Kuramsal Çerçeve	5
2.1.1. Kaygı.....	5
2.1.2. Kaygı Türleri.....	7
2.1.2.1. Durumluk Kaygı.....	7
2.1.2.2. Sürekli Kaygı.....	7
2.1.3. Performans	8
2.1.4. Müzik Performansı.....	8
2.1.5. Müzik Performans Kaygısı	9
2.1.6. Tutum.....	10
2.1.7. Anne Baba Tutumları.....	11
2.1.7.1. Koruyucu-istekçi Tutum	12
2.1.7.2. Demokratik Tutum	12
2.1.7.3. Otoriter Tutum.....	13
2.2. İlgili Araştırmalar	13

2.2.1. Anne Baba Tutumları ile İlgili Araştırmalar	13
2.2.2 . Müzik Performans Kaygısı ile İlgili Araştırmalar	16
3. YÖNTEM	19
3.1. Araştırmanın Modeli	19
3.2. Evren ve Örneklem.....	19
3.3. Veri Toplama Araçları ve Teknikleri	20
3.4. Verilerin Toplanma Süreci	21
3.5. Verilerin Analizi.....	21
4. BULGULAR VE YORUMLAR	22
4.1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine Yönelik Bulgular	22
4.1.1. Katılımcıların Cinsiyetleri	22
4.1.2. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Üniversiteler	22
4.1.3. Katılımcıların Sınıf Düzeyleri	23
4.1.4. Katılımcıların Yaşları	23
4.1.5. Katılımcıların Mezun Oldukları Lise Türü.....	23
4.1.6. Katılımcıların Kardeş Sayısı.....	24
4.1.7. Katılımcıların Aile İçinde Kaçınıcı Çocuk oldukları.....	24
4.1.8. Katılımcıların Müzik Eğitimi Alma süreleri.....	24
4.1.9. Katılımcıların Gün İçinde Müzik Eğitimi Çalışmalarına Ayırdıkları Süre	25
4.1.10. Katılımcıların Ailelerinde Müzikle İlgilenen Bireyler Bulunma Durumu	25
4.1.11. Katılımcıların Ailelerinin Ekonomik Durumu	25
4.1.12. Katılımcıların Anne Eğitim Durumu	26
4.1.13. Katılımcıların Baba Eğitim Durumu	26
4.1.14. Katılımcıların Bölüm Dışında Bir Müzik Grubuna Üye Olma Durumu	26
4.1.15. Katılımcıların Bölümde Bireysel veya Grup İçinde Performans Sergileme Durumu	27
4.2. Araştırmanın Problemine ve Alt Problemlerine İlişkin Bulgular.....	27

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	46
5.1. Sonuçlar.....	46
5.1.1. Katılımcıların Demografik Verilerine Yönelik Sonuçlar	46
5.1.2. Katılımcıların Müzik Performans Kaygıları ile Demografik Bilgiler Arasındaki İlişkilere Yönelik Sonuçlar	47
5.1.3. Katılımcıların Anne Baba Tutumları ile Müzik Performans Kaygıları Arasındaki İlişkiye Yönelik Sonuçlar.....	52
5.2. Öneriler.....	54
KAYNAKÇA	55
EKLER	62
Ek-1. Kişisel Bilgi Formu	62
Ek-2. Anne Baba Tutumları Ölçeği.....	64
Ek-3. Kenny Müzik Performans Kaygısı Ölçeği.....	66
Ek-4. Ölçek Uygulama İzin Belgeleri	68
Ek-5. Etik Onay Belgesi.....	72

ÇİZELGELER LİSTESİ

<u>Cizelge 1.</u> Katılımcıların Cinsiyetleri	22
<u>Cizelge 2.</u> Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Üniversiteler	22
<u>Cizelge 3.</u> Katılımcıların Sınıf Düzeyleri	23
<u>Cizelge 4.</u> Katılımcıların Yaşları	23
<u>Cizelge 5.</u> Katılımcıların Mezun Oldukları Lise Türü	23
<u>Cizelge 6.</u> Katılımcıların Kardeş Sayısı	24
<u>Cizelge 7.</u> Katılımcıların Aile İçinde Kaçınıcı Çocuk Oldukları	24
<u>Cizelge 8.</u> Katılımcıların Müzik Eğitimi Alma Süreleri	24
<u>Cizelge 9.</u> Katılımcıların Gün İçinde Müzik Eğitimi Çalışmalarına Ayırdıkları Süre.....	25
<u>Cizelge 10.</u> Katılımcıların Ailelerinde Müzikle İlgilenen Bireylerin Bulunma Durumu.....	25
<u>Cizelge 11.</u> Katılımcıların Ailelerinin Ekonomik Durumu	25
<u>Cizelge 12.</u> Katılımcıların Anne Eğitim Durumu	26
<u>Cizelge 13.</u> Katılımcıların Baba Eğitim Durumu	26
<u>Cizelge 14.</u> Katılımcıların Bölüm Dışında Bir Müzik Grubuna Üye Olma Durumu.....	26
<u>Cizelge 15.</u> Katılımcıların Bölümde Bireysel veya Grup İçinde Performans Sergileme Durumu	27
<u>Cizelge 16.</u> Katılımcıların Anne Baba Tutumları ile Müzik Performans Kaygıları Arasındaki İlişki	28
<u>Cizelge 17.</u> Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşması	31
<u>Cizelge 18.</u> Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Farklılaşması	32
<u>Cizelge 19.</u> Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Yaş Değişkenine Göre Farklılaşması	33
<u>Cizelge 20.</u> Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Mezun Oldukları Lise Türü Değişkenine Göre Farklılaşması.....	34

<u>Cizelge 21.</u> Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Farklılaşması	35
<u>Cizelge 22.</u> Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Ailede Kaçınıcı Çocuk Oldukları Değişkenine Göre Farklılaşması	36
<u>Cizelge 23.</u> Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Müzik Eğitimi Alma Süresi Değişkenine Göre Farklılaşması	37
<u>Cizelge 24.</u> Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Günlük Çalışma Süresi Değişkenine Göre Farklılaşması	38
<u>Cizelge 25.</u> Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Ailelerinde Müzikle İlgilenen Bireyler Bulunma Durumu Değişkenine Göre Farklılaşması .	39
<u>Cizelge 26.</u> Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Ailelerinin Ekonomik Durumu Değişkenine Göre Farklılaşması	40
<u>Cizelge 27.</u> Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşması	41
<u>Cizelge 28.</u> Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşması	42
<u>Cizelge 29.</u> Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Bölüm Dışında Bir Müzik Grubuna Üye Olma Durumu Değişkenine Göre Farklılaşması	43
<u>Cizelge 30.</u> Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Bölümde Bireysel veya Grup içinde Performans Sergileme Durumları Değişkenine Göre Farklılaşması	44

KISALTMALAR LİSTESİ

F	: Frekans
GSEBMEABD	: Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
MPK	: Müzik performans kaygısı
P	: Anlamlılık değeri
Ss	: Standart sapma
Vb.	: Ve benzeri
X	: Ortalama

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problemi, alt problemleri, araştırmanın amacı, önemi, sınırlılıkları ve tanımlar yer almaktadır.

1.1. Araştırmanın Problemi

Kaygının literatürde birçok tanımının yer aldığı görülmektedir. Kaygı en temel anlamda, geleceğe yönelik istenmeyen durumlar üzerinde kişinin kontrol edemediği ve öngöremediği, dikkatini potansiyel olarak tehlikeli olaylara ve bu olaylara verdiği kendi duygusal tepkisine odaklanmaya hızlı bir şekilde geçişi olarak tanımlanabilir (Barlow, 2004). Başka bir kaynakta kaygının, insanların hayatlarının herhangi bir döneminde kapıldığı, şiddetine bağlı olarak bireyler için güç problemler doğuran ve bu problemlerin bireylerin günlük hayatlarını, performanslarını ve potansiyellerini olumsuz yönde etkileyen bir duygu olduğu belirtilmektedir (Eysenck ve Calvo, 2010; Seipp, 1990, Brown vd., 2007).

Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde, bireylerin kaygılarını etkileyen birçok faktör olduğu söylenebilir. Bu faktörlerden birisinin de anne baba tutumları olduğu göze çarpmaktadır. Kuzgun ve Eldeleklioğlu (2012)'na göre anne ve baba tutumu, bireylerin psiko-sosyal gelişimlerinde oldukça önemli bir yere sahiptir. İlgili alan yazında bu durumu destekler nitelikte birçok araştırma bulgusunun yer aldığı görülmektedir. Kılıç, Var ve Kumandaş, (2015), koruyucu tutum sergileyen anne ve babaların, erken yetişkinlik dönemindeki bireylerin duygu yönetimlerini olumsuz yönde etkilediklerini, aşırı koruyucu, ilgisiz ya da otoriter bir aile tutumuna sahip olan bireylerde daha yüksek oranda kaygı gözlemlendiğini belirtmektedirler. Chorpita ve Barlow 1998) da, çocukluk döneminde edinilen deneyimlerin, çocukluk ve yetişkinlik döneminde artan kaygılara neden olduğunu vurgulamaktadır.

Kaygının, birçok alanda etkili olduğu gibi, müzik eğitimi alan öğrenciler için de zaman zaman sorun oluşturduğu söylenebilir. Müzik eğitimi alan öğrenciler için

performans sergilemek hiç şüphesiz ki eğitim yaşamlarının önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Öğrenciler performansları sırasında kaygı gibi durumlarla başetmek durumundadır. Müzik öğrencilerinin yaşadığı bu kaygı literatürde "müzik performans kaygısı" olarak adlandırılmaktadır. (Jelen, 2017; Tokinan, 2014).

İlgili alanyazında, anne ve baba tutumlarının, bireylerdeki kaygı düzeyi üzerindeki etkisini inceleyen birçok araştırmanın yer aldığı görülmektedir (Anlı ve Karslı., 2010; Thergaonkar ve Wadkar, 2007; Vignoli vd., 2005; Wolfradt, Hempel ve Miles, 2003; Silva vd., 2007). Ancak literatürde ulaşılabildiği kadarıyla müzik eğitiminde anne baba tutumları ve kaygı arasındaki ilişkiyi araştırmaya yönelik bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda birçok kaygı alanında belirleyici bir faktör olarak ortaya çıkan "ebeveyn" olgusunun, müzik performans kaygısı üzerindeki etkisinin incelemesinin önemli olduğu düşünülmüştür. Söz edilen nedenlerle bu çalışmada "Anne baba tutumu müzik performans kaygısı üzerinde etkili midir?" sorusuna ve "Müzik performans kaygısı bazı demografik değişkenlere göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?" sorusuna cevap aranmıştır ve problem cümleleri, 1. Anne baba tutumu ile müzik performans kaygısı arasında bir ilişki var mıdır? 2. Müzik performans kaygısı bazı demografik değişkenlere göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır? olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın alt problemleri,

1. Müzik öğretmeni adaylarının;

1.1. Anne babasını demokratik

1.2. Anne babasını koruyucu-istekçi

1.3. Anne babasını otoriter olarak algılaması ile müzik performans kaygısı arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

2. Müzik öğretmeni adaylarının;

2.1. Cinsiyetleri

2.2. Sınıf düzeyleri

2.3. Yaşları

2.4. Mezun oldukları lise türü

2.5. Kardeş sayısı

2.6. Aile içinde kaçınıcı çocuk oldukları

- 2.7. Müzik eğitimi alma süreleri
- 2.8. Gün içinde müzik çalışmalarına ayırdıkları süre
- 2.9. Ailelerinde müzikle ilgilenen bireyler bulunma durumu
- 2.10. Ailelerinin ekonomik durumu
- 2.11. Anne eğitim durumu
- 2.12. Baba eğitim durumu
- 2.13. Bölüm dışında bir müzik grubuna üye olma durumu
- 2.14. Bölümde performans sergileme durumları ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? olarak belirlenmiştir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, müzik performansının kaygısının anne baba tutumu ile olan ilişkisinin ve müzik performans kaygısının araştırma için belirlenmiş olan çeşitli değişkenlerle ilişkisinin saptanması amaçlanmıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Müzik performans kaygısı nedeniyle, müzik eğitimi alan bireyler, performans öncesinde, performans sırasında ya da sonrasında kötü deneyimler yaşayabilmektedirler. Bu kötü deneyimler bireylerin yaşamak istemedikleri ancak çoğu zaman kontrol altında da tutamadıkları bir durumdur. İlgili literatür incelendiğinde müzik performans kaygısının birçok duyuşsal değişkenle ilişkili olduğu görülmektedir (Taborsky, 2007). Anne ve baba tutumunun, bireylerin kaygı durumlarında bir etken olarak ortaya çıktığı birçok araştırma bulgusu yer almaktadır (Bozkurt, 2004; Kaya vd., 2012; McLeod, Wood ve Weisz., 2007). Ancak literatürde ulaşılabildiği kadarıyla anne baba tutumu ile müzik performans kaygısı arasındaki ilişkiyi ortaya koyan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Söz edilen nedenlerle bu çalışmada anne baba tutumları ile müzik performans kaygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi düşünülmüştür. Çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı, ileride yapılacak diğer araştırmalara ışık tutabileceği ve bu yönleriyle çalışmanın önemli olduğu düşünülmektedir.

1.4. Araştırmanın Varsayımları

1. Ölçekte yer alan maddelerin öğrenciler tarafından içtenlikle cevaplandırıldığı düşünülmektedir.
2. Müzik performans kaygısı ölçeğinin öğrencilerin müzik performans kaygısı düzeylerini belirlemek için uygun bir araç olduğu düşünülmektedir.
3. Ana baba tutumları ölçeğinin öğrencilerin anne ve baba tutumlarını belirlemek için uygun bir araç olduğu düşünülmektedir.
4. Araştırma sonuçlarının genellenebileceği düşünülmektedir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Araştırma Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi müzik öğretmenliği bölümlerinde eğitim alan lisans öğrencileri ile sınırlıdır.
2. Öğrencilerin müzik performans kaygısı durumları çalışmada kullanılacak olan “Kenny Müzik Performans Kaygısı Ölçeğinin” ölçebildiği özellikler ile sınırlıdır.
3. Öğrencilerin anne babalarının tutumlarını değerlendirmeleri çalışmada kullanılacak olan “Ana Baba Tutumları Ölçeğinin” ölçtüğü özellikler ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Tutum: Tutum, bireylerin kişiler, yerler, nesnelere ve konularla ilgili genel değerlendirmelerini ifade etmektedir (Petty ve Briñol 2010).

Müzik Performansı: Müzik Performansı, bir kişinin enstrümanı veya sesiyle müziği dinleyici karşısında sergilemesidir (Aydın, 2017).

Kaygı: Kaygı daha önce yaşanmış veya gelecekte oluşabilecek bir duruma ilişkin bir gerginlik durumudur (Strongman, 1995).

2. İLGİLİ ALANYAZIN

Bu bölümde, araştırmadaki kavramlar, alan yazındaki bilgiler, tartışmalar ve değerlendirmeler, belirlenen çerçeve içerisinde sunulmuştur.

2.1. Kuramsal Çerçeve

2.1.1. Kaygı

İnsanların yaşamlarında belirli durumlar üzerinde, kontrol edemedikleri, o an paniklemelerine neden olan, bireyleri belirli durum veya anlarda yetersiz hissettiren ve bireyi çeşitli duygu değişikliğine sürükleyen durumların yaşandığı bilinmektedir. Bu yaşanılan durum, literatürde kaygı olarak adlandırılmaktadır.

Literatürde kaygının ünlü düşünür ya da bilim adamları tarafından birçok tanımının yapıldığı görölmektedir. Türk Dil Kurumu kaygıyı (2022) “Genellikle kötü bir Şey olacakmış düşüncesiyle ortaya çıkan, sebebi bilinmeyen gerginlik duygusu ve üzücü veya kötü bir Şey olacak korkusundan doğan tedirgin edici duygu; düşünce, tasa, küşüm, endişe, gam” şeklinde, Cambridge Dictionary (2022) de ise “bir Şey hakkında oldukça endişe duyma durumu” olarak tanımlanmaktadır.

Barlow (2004)’ a göre kaygı, geleceğe yönelik istenmeyen durumlar üzerinde kişinin kontrol edemediği ve öngöremediği, kişinin dikkatinin potansiyel olarak tehlikeli olaylara ve bu olaylara verdiği kendi duygusal tepkisine odaklanmaya hızlı bir şekilde geçişidir.

Rachman ve Rachman (2013)’a göre kaygı, korku ile yakından ilişkili olumsuz bir duygudur fakat nedenleri, süresi ve sürdürölmesi bakımından korku ve kaygı birbirinden ayrırır. Korkunun belli bir odağı vardır ve algılanan tehdiite karşı verilen bir tepkiyi tanımlar. Kaygının ise belli bir odağı yoktur, tehdit edici ve biçimsiz bir olayın gergin, kişiyi rahatsız eden ve huzursuz hissettiren bir beklentisidir. Salecl (2004)’e göre kaygı, nedeninin kesin bir şekilde ifade

edilemediği, tetikleyicisi net olmayan ve bu nedenle korkudan daha korkunç, amaçsız ve rahatsız edici bir durum olduğunu belirtmiştir.

Spielberger kaygının insan yaşamındaki önemini şu sözlerle ifade etmektedir: Çağdaş yaşamda güçlü bir etki olarak kaygının önemi giderek daha fazla kabul görüyor ve kaygı olgusuyla ilgili tezahürler, kültürümüzün diğer birçok yönüyle birlikte edebiyata, sanata, bilime yansıyor (Spielberger, 1966).

İlgili alanyazında kaygının ilişkilendirildiği bazı kavramların da bulunduğu göze çarpmaktadır. Korkunun bu olguların başında geldiği görülmektedir. Kaygı olarak tanımladığımız bir şey, aslında bireyin korktuğu bir olgu olabildiği gibi, korku olarak tanımlanan bir şey de bireyin daha soyut ve belirsiz bir olguya karşı kaygı duyması durumu olabilmektedir. Kaygı belirsiz ya da potansiyel bir tehdide karşı ortaya çıkan davranışlarla ilişkili iken korku, birey açıkça tehdit edici uyanlara maruz kaldığında ortaya çıkan bir dizi davranışla ilişkilidir ve her iki olgu, koşullanma niteliği ile değerlendirilebilir, ilişkili olduğu davranışların yoğunluğu ve sürekliliği ile ölçülebilir (Blanchard, Griebel ve Nutt 2011, sf. 3). Dile getirilebilecek şeyler (nesne veya durumlar) ile ilişkilendirilebilen korkuda “karanlıktan korkuyorum, köpeklerden korkuyorum” gibi çıktılar söz ederken, kaygıyı amaçsız bir durum olarak algılanır ve bireyi kaygılandıran şeyin ne olduğunu kolayca söyleyemez (Salecl, 2004). Kaygı ile korku arasındaki ayrım bir nesne ya da nesnesizlik, belirsizlik ya da belirli bir durum üzerinden tartışılabilir. Freud bu durumu şu cümle ile dile getirmiştir: “Bence kaygı durumla ilişkilidir ve nesneyi göz ardı eder, korku dikkati tam olarak nesneye çeker” (akt. Zeidner ve Matthews 2010).

İlgili alanyazında kaygının ve kaygılı olmanın, bireyler üzerinde olumsuz sayılabilecek birçok etkisinin olduğu görülmektedir. Bu etkiler fizyolojik (bedensel), davranışsal ve psikolojik etkiler olarak üç grupta incelenmektedir. Fizyolojik etkiler; mide bulantısı, ağız kuruluğu, kalp atışında hızlanma, sıcaklık hissi, nefes darlığı yaşama, göğüste sıkışma, baş dönmesi, bulantı (Ay, 2022; Çakır, 2010). Davranışsal etkiler; irkilme, bazı davranışların tekrarlanması, alarmda olma durumu, bireyin günlük hayatında karşılaştığı durumların üstesinden gelme yetisini engelleme, yüzleşmeden kaçınma (Alkın ve Onur, 2007; Ay, 2022). Psikolojik etkiler; endişe, tedirginlik, takıntı, geçmişe yönelik düşünceler (Alkın ve Onur, 2007; Ay, 2022). Literatürde ayrıca kaygıların sınıflandırıldığı, tek bir boyutta değerlendirilmediği ve iki kategoride ele alındığı görülmektedir.

2.1.2. Kaygı Türleri

Literatürde kaygı kavramı durumluk ve sürekli kaygı olarak iki şekilde yer almaktadır. Spielberger 1966 yılında durumluk kaygıyı sürekli kaygıdan ayrı olarak incelemiş ve kaygı kavramına bu iki olgunun (durumluk ve sürekli kaygı) da dahil edilebileceğini belirtmiştir (Endler ve Kocovski, 2001). Literatürde, bireylerin durumluk ve sürekli kaygı düzeylerini belirlemeye yönelik çalışmaların durumluk ve sürekli kaygı olgularının kavramsallaştırılmasının ardından araştırılmaya başlandığı görülmektedir.

2.1.2.1. Durumluk Kaygı

Durumluk kaygı, belirli bir andaki olumsuz durumlarla doğrudan ilgili, fizyolojik ve psikolojik geçici tepkiler yansıtır (Leal vd., 2017). Durumluk kaygının iki boyutu vardır, bunlar: bilişsel endişe ve otonom duygulardır (Endler ve Kocovski, 2001). Daha yoğun durumluk kaygıya sahip bireyler yaşadıkları olumsuz durumlar daha tehlikeli ve tehdit edici olarak algılamakta ve tepkilerini yoğun durumluk kaygı düzeyleri ile vermektedirler (Kemler, 1989).

Kaya ve Varol (2004)'e göre durumluk kaygının süresi ve şiddeti, kaygı durumunu tetikleyen olay ile ilişkilidir. Durumluk kaygı bir yönüyle korkuya benzer; durumluk kaygı bireyin benliğinin ve çıkarlarının tehdit altında olduğu durumlarda ortaya çıkmaktadır (Kati, 2016). Durumluk kaygı bireyin bir tehdit olarak algıladığı çevreden gelen gerginliklerle yoğunluğu değişen ve dalgalanmalı öznel, rahatsız edici ve bilinçli yaşanan bir durumdur (Sahraç, 2007).

2.1.2.2. Sürekli Kaygı

Sürekli kaygı, uzun süreli aşırı uyarılma, sürekli tetikte olma ve belirsiz durumlarda olduğundan daha fazla potansiyel tehdit algılama durumu olarak ifade edilebilir (Sylvers, Lilienfeld ve LaPrairie 2011). Elwood vd., (2012)'e göre sürekli kaygı kavramı, dışsal olayları ve içsel uyarıları kaygı ile sonuçlanacak şekilde deneyimleme eğilimidir.

Sürekli kaygının durumluk kaygıdan farkı, sürekli kaygının geçici bir tepki olmamasıdır. Bunun yanında en belirgin fark, sürekli kaygının bireyleri birbirinden

ayırır bir kişilik özelliği olması durumudur (Osmanbaş, 2023). Endler ve Kocovski (2001c)'ye göre, sürekli kaygının, sosyal değerlendirme, fiziksel tehlike, belirsizlik ve günlük rutinler olarak, kaygı yaşamaya yatkınlığı değerlendiren en az dört boyutu bulunmaktadır. Bunun yanında diğer-belirlenmemiş boyut olarak kendini açma ve ayrılık kaygısı maddeleri bulunmaktadır. Bireylerin yaşamlarında kaygı duydukları anlardan birinin de performans sergiledikleri anlar olduğu söylenebilir.

2.1.3. Performans

Performans zaman ve mekân içerisinde çevrelenmiş, başkaları tarafından tanınan, yapılan bir şey ve bir yapma eylemidir (Diamond, 2005).

Schechner, 2017 performans kavramını şu sözleriyle açıklığa kavuşturur;

Varlık varoluşun kendisidir. Yapmak, kuarklardan bilinçli varlıklara ve süper galaktik sicimlere kadar var olan her şeyin faaliyetidir. Yapmayı göstermek, yapmaya işaret eden, onun altını çizen ve onu sergileyen performanslardır. Yapmayı göstermek, performans çalışmalarıdır (Schechner, 2017).

Performans teriminin çoğunlukla, sahne sanatlarında, görsel sanatlarda, sporda, bilimde, iş dünyasında ve politikada yer aldığı görülmektedir (Taylor, 2015). Sanat dallarında performans, dans, gösteri, konser sahnelemek olarak ifade edilebilir. Performansın gerçekleştiği sanatlar “Performans Sanatları” adı altında kategorileştirilmiştir. Bu sanat dallarından birisi de müziktir.

2.1.4. Müzik Performansı

Müzik performansı, performans kavramının doğasında var olan “yapma” eylemini, müzisyenlerin enstrüman ya da sesleri ile hayata geçirmesi, icra etmesi durumu olarak tanımlanabilir. Müzik eğitiminde önemli bir yeri olan müzik performansı; enstrüman çalma, şarkı söyleme ve beste yapma gibi davranışlardır (Nacakçı ve Dalkıran, 2011).

Müzik performansının insan merkezi sinir sistemi için en zorlu görevlerden biri olduğunu ifade eden Altmüller ve McPherson (2007)'a göre müzik performansı, sürekli olarak işitsel bildirimle koordine edilmesi gereken, son derece karmaşık ve çok hızlı fiziksel hareketlerin hassas bir şekilde uyarlanmasını içerir.

Müzisyenler için olduğu kadar, müzik öğrencileri için de müzik performansının önemi büyüktür. Üniversitelerin müzik bölümlerinde çalgı eğitimi/ses eğitimi, orkestra ve koro dersleri gibi performansa dayalı dersler bulunmaktadır. Müzik öğrencileri bu dersler doğrultusunda yıl içindeki çalışmalarının, ölçülmesi ve değerlendirilmesi için, komisyon karşısında, ayrıca çeşitli etkinliklerin içinde konser çalışmaları olarak sergilemektedirler. Performans sergileme aşamasında bazı öğrencilerde müzik eğitiminde olumsuz bir durum olan müzik performans kaygısının olduğu görülmektedir.

2.1.5. Müzik Performans Kaygısı

Müzikte performans kaygısı bir performans öncesinde ya da performans sırasında yaşanan aşırı endişe duyma durumu olarak açıklanabilir. Kenny'e göre (2011) müzik performans kaygısı duyuşsal, bilişsel, somatik ve davranışsal semptomların kombinasyonları yoluyla kendini gösteren, özellikle sosyal kaygı ile de ortaya çıkabilen, başarısızlık ve değerlendirci tehdit (seyirci) endişesi içeren, müzik performansının kalitesini bozabilecek belirgin ve kalıcı bir deneyimdir.

Çoğunlukla sahne korkusu olarak adlandırılan ve yaygın bir problem olan müzik performansı kaygısı, müzik performansı öncesinde veya sırasında sinirlilik, korku veya kaygı ile karakterize edilen psikolojik bir durumdur. Kenny (2011), bu duruma Freud'un kaygıyı nasıl kavramsallaştırdığını ele alarak şu sözlerle açıklık getirmektedir: Freud kaygıyı hem tehlikeye yönelik duygusal bir sinyal, hem de algılanan tehlikeye karşı psikolojik olarak savunma motivasyonu olarak kavramsallaştır. Söz konusu müzik performansı kaygısı olan müzisyenler olduğunda tehlike sinyali, değerlendirme tehditi koşulu altında baskı hissetme ve iyi performans gösterememe gibi deneyimler ile ilgilidir. Kenny'nin bu ifadesinden tehlike sinyalinin ve bu tehlikeye karşı ortaya çıkan savunma mekanizmasının devreye girmesinin, müzik performans kaygısının ortaya çıkmasında önemli bir etmen olduğu düşüncesine ulaşmak mümkündür.

Müzik performans kaygısını ortaya çıkaran bireyin kendi ve performansı ile ilgili düşüncelerinden kaynaklanan çeşitli durumlar bulunmaktadır. Olumsuz değerlendirilmeye yönelik genel yatkınlık (Osborne ve Franklin, 2002), performans hakkında olumsuz düşünceler (Lehrer, Goldman ve Stromman, 1990), performans

niteliğinden şüphe duymak (Taborsky, 2007) bu durumlara örnek olarak gösterilebilir. Brugués (2011)' e göre, çok küçük çocuklarda müzik performans kaygısı nadir görülür. Artan bilişsel kapasite, ebeveynlik türü, kişilerarası deneyimler, çevrenin yorumlanması, teknik beceri, olumlu-olumsuz performans deneyimleri gibi faktörler ile, çocukluk, ergenlik ve yetişkinlik dönemleri arasında bir geçiş meydana gelir, bu faktörler bireylerin müzik performans kaygısı demeyimleme durumlarını etkiler. Ayrıca uzmanlaşılın müzik türü, solo ya da grupla performans sergileme, enstrüman tipi ve müzikal geçmiş bireylerdeki müzik performans kaygısını etkileyen faktörler arasındadır.

Müziyenlik mesleği, performans kaygısını yoğun olarak deneyimleyen bir meslek grubudur (Akgül, 2019). Bu noktada ülkemizde müzik eğitimi veren kurumlardaki öğrencilerin de müzik performans kaygılarının üzerinde durulması, öğrencilerin gelecek meslek yaşamları için büyük önem taşıdığı söylenebilir.

2.1.6. Tutum

Tutumun literatürde birçok tanımı yer almaktadır. Crano ve Prislın (2006), tutum kavramını şu şekilde açıklar: Tutumlar, bilişsel ve duyuşsal tepkilerin bütünü ve özeti olan değerlendirici yargılardır. Buna ek olarak değerlendirici soyutlamaların gücü değişir ve bu değişkenlik tutumun kalıcılığı, direnci ve tutum-davranış tutarlılığı üstünde etkilidir. Tutumların değerlendirici işlevi bireyin daha hızlı ve kolay karar vermesinde etkili olduğu için özellikle önemlidir (Maio vd., 2018) Tutum nesnesi bir birey, grup, durum, davranış ya da bir olaya yönelik olabilmektedir (Baş, 2023).

Tutumlar, bireylerin bir ilişkin karşı bakış açısını, konuya karşı nasıl bir his içinde olduğunu aktaran, duygu, biliş (inanç veya düşünme) ve davranış temel öğelerini içeren bir olgudur (Pickens, 2005). Duyuşsal öge: Kişinin bir şeye karşı olumlu ya da olumsuz bir duygu sergilemesidir. Bilişsel Öge: Kişinin yaşadığı deneyimlerden sağladığı birikimine dayanmaktadır. Davranışsal Öge: Kişinin hareketleri ve sözleriyle tutum nesnesine karşı olan psikomotor eğilimlerini yansıtır (Uzun, 2021). Tutumların içeriği, yapısı ve işlevi birbiriyle güçlü bir şekilde bağlıdır ve sahip olunan tutumun gücünü etkileyebilir; Güçlü tutumlar, zayıf tutumlara göre daha etkilidir ve değişmesi zordur (Maio vd., 2018)

2.1.7. Anne Baba Tutumları

Anne ve babalar, bireyin dünyaya gelmesi itibariyle, ihtiyaçları ve bakımından sorumlu, bireyin ilk etkileşimde olduğu, yaşamı deneyimlemeye başladığı günden itibaren ilk yakın çevresidir. Çocuk gelişim psikologları, eğitimciler ve sosyologlara göre “ebeveynler” gelişmekte olan çocuk üzerindeki en önemli etki olarak kabul edilmektedir (Bjorklund ve Meyers, 2019). Eldeleklioğlu ve Kuzgun (2006)’a göre bireyin içinde büyüdüğü ailenin nitelikleri ve ebeveynlerine karşı olan güveni, gelecekteki hayatında uyumlu ve dengeli bir kişiliğe sahip olmasında oldukça önemlidir. Bireyler için önemli olan bir diğer konunun anne baba tutumları olduğu söylenebilir.

Ebeveyn tutumları anne ve babanın ebeveynlik özelliklerini, çocuklarını yetiştirme tarzlarını, çocuklarına ilişkin içinde buldukları hal ve davranışlarını yansıtan bir bütün olarak ifade edilebilir. Bu tutumlar ebeveynlerin davranış, beklenti, inanç ve değerleri doğrultusunda çocuklarıyla arasındaki iletişim ve davranışları pekiştirmek ya da cezalandırmak gibi izlenen yollar ile farklılık gösterebilir.

Anne baba tutumlarının bireylerin davranışları ve psikolojileri üzerinde oldukça önemli etkilerinin bulunduğu söylenebilir; okulda başarısız olma, suç işleme, depresyona girme bunlara örnek olarak verilebilir (Maccoby, 2000). Farklı ebeveyn tutum ve davranışları çocuklarda, ergenlerde ve yetişkinlerde farklı konular üzerinde farklı davranış ve tutumlara neden olduğu için ilgili alanyazında birçok araştırmacının dikkatini çektiği görülmektedir (Altay ve Güre 2012; Cunningham, 2001; Çakır ve Aydın, 2005; Heaven ve Ciarochi, 2008; Kordi ve Baharudin, 2010; Moore, Rothwell ve Segrott 2010; Patrikakau, 1997; Spera, 2005; Tekin, 2019).

Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde Çakır ve Aydın (2005)’in da belirttiği gibi ebeveyn tutumunun, ebeveyn katılımının ve kabulünün ergenlerin kimlik gelişiminde önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Kaygı ve anne baba tutumu arasındaki ilişkiye yönelik çalışmalarda kaygılı bireylerin ebeveynlerini hem aşırı kontrol hem de reddetme açısından yüksek düzeyde gördüklerini göstermektedir (Rapee, 1997). Aşırı kontrol ve ebeveyn reddi özellikle bireylerdeki kaygı ile pozitif yönde ilişkilidir (Brown ve Whiteside, 2008). Literatürde anne baba tutumlarının farklı şekillerde gruplandırıldığı görülmektedir. Ülkemizin kültürel özelliklerine göre

oluşan gruplamalar ve kullanılan ölçeğin içeriği nedeniyle bu bölümde anne baba tutumlarından; koruyucu –istekçi, demokratik tutum ve otoriter tutuma değinilmiştir.

2.1.7.1. Koruyucu-İstekçi Tutum

Koruyucu-istekçi tutuma sahip ebeveynler çocuklarına karşı yüksek düzeyde bir korumacılık ve denetleme içerisindedirler. Söz edilen nedenle aşırı korunan çocuklar gelecekte de yakın çevresinden aynı şeyi bekleyebilmektedir (Yavuzer, 1990). Koruyucu-istekçi tutuma sahip ebeveynler, çocukların kendi yapabileceği çoğu şeyi yaparlar ve bu yolla çocuklarının tecrübe etmesi gereken şeyleri engellemiş olurlar (Erözkan, 2012). Hayata karşı bazı şeyleri deneyimlemekten uzak tutulan çocuklar kendine güvensizlik duyan ve bağımlı bireyler haline gelebilirler. Ebeveynlerin aşırı düzeyde koruyucu tutumu bireylerde sosyal kimliğin gelişmesini engellemenin yanı sıra sorumluluk verilmediği için bireylerin kendilerini geliştirmesinde güçlükler ortaya koyar, bir işi tek başına halletmekte zorlanmalana neden olur (Erözkan, 2012). Sonuç olarak bu tutuma sahip ebeveynler daha bağımlı ve karar vermekte güçlük çeken bireyler yetiştirir (Baumrind, 1966; Çağdaş ve Seçer, 2004; Kulaksızoğlu, 1998).

2.1.7.2. Demokratik Tutum

Demokratik tutum sergileyen ebeveynler çocuklarını sorun odaklı ve rasyonel bir şekilde yönlendirmeye çalışmaktadır. Çocuğu kısıtlamaz, özerk iradesine saygı gösterir. Disiplin ve kontrol ebeveyn için önemli unsurlar olmasının yanı sıra çocuğun bireysel ilgi alanlarına olanak tanır, özerk bir birey olmasında yol gösterici olur. Demokratik ebeveynler çocuklarının mevcut özelliklerini bilir ve onaylar, gelecekteki davranışları için standartlar belirlerler. Kararlarını ortak bir görüşe ya da çocuğun bireysel arzularına dayandırmayan demokratik ebeveynler, hedeflerine ulaşmak için akıl, güç ve pekiştirmeler kullanır. Ebeveyn-çocuk çatışması yaşandığı durumlarda, düşüncesinin nedenini çocuğa açıklar ve itirazlarını dinler, çocuğu iletişime teşvik ederler. Demokratik tutuma sahip olan ebeveynler talepkar olmalarının yanı sıra duyarlıdırlar. Müdahaleci, kısıtlayıcı ve cezalandırıcı olmanın tam aksine çocuklarının sorumluluk sahibi olmasını, işbirlikçi ve öz düzenleme

konusunda yetkin olmasını isterler. Disiplin çocuklarını destekler yöndedir. (Baumrind, 1967; Baumrind, 1991)

2.7.1.3. Otoriter Tutum

Otoriter tutuma sahip olan ebeveynler genellikle yüksek otorite tarafından şekillendirilmiş belirli davranış standartlarına göre hareket eder, çocuklarının davranış ve tutumlarını bu standartlara uygun olarak şekillendirmeye, kontrol etmeye ve değerlendirmeye çalışırlar. Kendi inançlarına ters düşen davranış ve eylemleri doğru olduğunu düşündükleri davranışlarla değiştirmek adına çocuklarına karşı cezalandırıcı ve zorlayıcı bir tavır içerisinde olmayı tercih ederler. Kendi sözlerini doğru kabul eder, çocuklarının da aynı inanç doğrultusunda hareket etmesini isterler. Otoriter ebeveynler çocuklarına aile içerisindeki konumunu bildirir ve ev içerisinde çocuklarına çeşitli sorumluluklar vererek saygıyı aşılamaaya çalışırlar. Geleneksel yapının ve düzenin korunmasını önemli bir nokta olarak değerlendirir, kendi içlerinde bunu çok değerli bir amaç olarak görürler. Çocuklarının faaliyetlerini dikkatle izler ve net düzenlemeler sağlarlar. İtaate önem verirler ve statü odaklıdırlar (Baumrind 1967; Baurimrind, 1991).

Yukarıdaki bilgiler ışığında anne baba tutumlarının bireyler üzerindeki etkisinin ne denli önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Söz edilen nedenle bu çalışmada anne baba tutumlarının müzik eğitiminde önemli bir sorun olduğu söylenebilecek olan müzik performans kaygısı üzerindeki etkisinin de araştırılması düşünülmüştür.

2.2. İlgili Araştırmalar

2.2.1. Anne Baba Tutumları ile İlgili Araştırmalar

Turner, Chandler ve Heffer (2009), “*Üniversite Öğrencilerinde Ebeveynlik Stilleri, Başarı Motivasyonu ve Öz Yeterliliğin Akademik Performans Üzerindeki Etkisi*” adlı çalışmalarında, akademik performans, öz-yeterlilik, başarı motivasyonu ve demokratik tutum arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışmaya 264 üniversite öğrencisi katılmıştır. Çalışma sonucunda demokratik ebeveynliğin öğrencilerin içsel

motivasyon ve öz yeterliliklerinin etkilediği ve akademik başarılarının yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Timpano, Carbonella ve Keough (2015), “*Anksiyete Duyarlılığı: Otoriter, Demokratik ve İzin Verici Ebeveyn Stilleri ile İlişkinin İncelenmesi*” adlı çalışmalarında genç yetişkinlerin algıladıkları ebeveyn tutumlarının genel depresyon ve anksiyete semptomlarını kontrol ederek anksiyete duyarlılığı ile farklı bir ilişki içerisinde olup olmadığı araştırılmıştır. Çalışmaya 227 genç yetişkin katılmıştır. Hiyerarşik doğrusal regresyon analizleri, otoriter ve izin verici tutumun yüksek anksiyete duyarlılığı ile ilişkili olduğunu göstermiştir. İzin verici ebeveynlik, anksiyete duyarlılığı fiziksel alt faktörü ile ilişkiliyken, otoriter ebeveynlik, sosyal alt faktörü ile ilişkili bulunmuştur. Ayrıca, anksiyete duyarlılığının ebeveyn tutumları ile anksiyete semptomları ve depresif semptomlar arasındaki ilişkiye aracılık ettiği bulunmuştur. Bulgular, anksiyete duyarlılığının ebeveynlik stilleri ile olumsuz psikolojik sonuçlar arasındaki ilişkiye aracılık edebileceğini göstermektedir.

Başbuğ, Cesur ve Batıgün (2017), “*Algılanan Ebeveyn Stilleri ve Yetişkin Ayrılık Kaygısı: Kişilerarası Bilişsel Çarpıtmaların Aracı Rolü*” adlı çalışmalarında öncelikle algılanan ebeveyn tutumları ve kişilerarası bilişsel çarpıtmaların, yetişkin ayrılık kaygısının yordayıcıları olup olmadığı ve üniversite öğrencilerinde algılanan aşırı izin verici/sınırsız ebeveyn tutumları ile yetişkin ayrılık kaygısı arasındaki ilişkide kişilerarası bilişsel çarpıtmaların aracı rolü araştırılmıştır. Çalışmaya 444 üniversite öğrencisi katılmıştır. Demografik Bilgi Formu, Young Ebeveynlik Envanteri, Kişilerarası Bilişsel Çarpıtmalar Ölçeği ve Yetişkin Ayrılık Anksiyetesi Ölçeği kullanılmıştır. Sonuç olarak regresyon analizleri, katılımcıların yaşının ve algıladıkları kontrolcü/şekillendirici baba ebeveynlik tarzının ayrılma kaygısını olumsuz yönde etkilediğini ortaya koymuştur. Algılanan aşırı baskıcı/sınırsız anne ebeveynlik tarzı, istismarcı ve aşırı koruyucu/endişeli baba ebeveynlik tarzları ve kişilerarası bilişsel çarpıtmalar ölçeğinin alt boyutları yetişkin ayrılık kaygısını pozitif yönde yordamıştır.

Wolfradt, Hempel ve Miles (2003), “*Ergenlerde Algılanan Ebeveynlik Stilleri, Duyarsızlaşma, Kaygı ve Başa Çıkma Davranışları*” adlı çalışmalarında algılanan ebeveynlik stilleri, duyarsızlaşma, kaygı ve başa çıkma davranışı arasındaki ilişki incelenmiştir. Çalışmaya 276 lise öğrencisi katılmıştır. Sonuç olarak hissedilen ebeveyn psikolojik baskısının ergenler arasında duyarsızlaşma ve sürekli kaygı ile

ilişkili olduğu belirlenmiştir. Algılanan ebeveyn sıcaklığı ergenlerde aktif başa çıkma ile pozitif, sürekli kaygı ile negatif ilişkili olduğu tespit edilmiştir Küme analizi dört tip ebeveynlik tarzını ortaya çıkarmıştır: demokratik, otoriter, izin verici ve kayıtsız. Otoriter ebeveynlik tarzına sahip grupta duyarsızlaşma ve kaygı puanları daha yüksek çıkmıştır. Her iki ebeveynin de demokratik ve izin verici tarzda olduğu gruplar aktif sorunla başa çıkma konusunda en yüksek puanı göstermiştir.

Vignoli vd., (2005), “*Ergenlerde Kariyer Araştırması: Kaygı, Bağlanma ve Ebeveynlik Tarzının Rolü*” adlı araştırmalarında kariyer keşfi sürecinde ve kariyer memnuniyetinde ebeveyn-ergen bağlanması, ergen kaygısı ve ebeveynlik tarzının rolünü incelemişlerdir. Çalışmada genel sürekli kaygı, kariyerinde başarısız olma korkusu ve ebeveynlerini hayal kırıklığına uğratma korkusu olarak üç tür kaygı ele alınmıştır. Çalışmaya 283 lise öğrencisi katılmıştır. Sonuç olarak kızlar için, genel kaygı ve ihmalkâr ebeveyn tutumu kariyer araştırmasıyla olumsuz yönde ilişkiliyken; güvenli bağlanma ve başarısız olma korkusu olumlu yönde ilişkili bulunmuştur. Erkekler için, ebeveynleri hayal kırıklığına uğratma korkusu kariyer araştırması ile olumlu yönde ilişkili bulunmuştur. Ebeveynlere bağlanma, demokratik tutum, genel kaygı ve başarısız olma korkusu, erkek ve kızlarda farklı olsa da, kariyer keşfi memnuniyet puanlarıyla ilişkili bulunmuştur.

Safrancı (2015) “*Psikolojik Semptomların Duygusal Boyutu: Algılanan Ebeveyn Tutumları ve Duygu Düzenleme Problemlerinin Rolü*” adlı çalışmasında ebeveyn tutumlarının duygu düzenleme gücü ve psikolojik sorunlar üzerindeki etkilerini incelemiştir. Araştırma 544 katılımcı ile yürütülmüştür. Araştırma sonuçlarına göre, baba tarafından reddedilme ve annenin aşırı koruyuculuğu ile kaygı, endişe ve depresyonu içeren psikolojik problemler arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Soysa ve Weiss (2014), “*Algılanan Ebeveynlik Stilleri-Sınav Kaygısı İlişkisinde Aracılık: Akademik Erteleme ve Uyumsuz Mükemmeliyetçilik*” adlı çalışmalarında algılanan otoriter ve demokratik ebeveynlik stilleri çerçevesinde akademik erteleme, uyumsuz mükemmeliyetçilik hem duygusal hem de bilişsel sınav kaygıları araştırılmıştır. Çalışmaya 206 lisans öğrencisi katılmıştır. Sonuç olarak, akademik erteleme ve uyumsuz mükemmeliyetçilik, algılanan otoriter babalık ile hem duygusal hem de bilişsel sınav kaygıları arasındaki pozitif ilişkiye eş zamanlı olarak aracılık ederken, algılanan otoriter anneliğin hem duygusal hem de bilişsel

sınav kaygıları arasındaki pozitif ilişkiye ve yalnızca uyumsuz mükemmeliyetçiliğe aracılık ettiği ortaya konmuştur. Algılanan demokratik ebeveynliğin (anne ve babalarda ayrı ayrı) hem duyuşsal hem de bilişsel sınav kaygıları arasındaki ters ilişkiye eş zamanlı olarak aracılık ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

2.2.2. Müzik Performans Kaygısı ile İlgili Araştırmalar

Wiedemann vd., (2020), “*Geriye Dönük Olarak Algılanan Ebeveynlik Tutumları ve Yetişkin Bağlanma Davranışının Müzik Performansı Kaygısındaki Rolü*” adlı çalışmalarında müzik performansı kaygısının, geriye dönük olarak algılanan ebeveynlik tarzı ve yetişkin bağlanma davranışı ile ne ölçüde ilişkili olduğunu incelemiştir. Katılımcılar, çoğunluğu vokal (%30,5), yaylı çalgılar (%24,4) veya piyano (%19,5) öğrencisi olan ve her biri yılda yaklaşık 20 performans fırsatına sahip 82 müzik öğrencisidir. Müzik performansı kaygısı, Kenny Müzik Performansı Kaygı Envanteri'nin Almanca versiyonu kullanılarak değerlendirilmiştir. Ebeveynlik tutumu, Ebeveynlik Tarzı Ölçeği'nin Almanca versiyonu kullanılarak geriye dönük öz bildirimle, yetişkin bağlanma davranışı ise Bartholomew'in dört kategorili modeline dayanan ilişki anketi ile ölçülmüştür. Ayrıca, genel kaygı ile ilgili semptomlar “Yaygın Anksiyete Bozukluğu için Şiddet Ölçeği” ile değerlendirilmiştir. Hem ebeveynlik tarzı hem de yetişkin bağlanma davranışı, Kenny Müzik Performans Kaygısı Envanterinin performansla ilgili alt ölçeği ile ölçülen müzik performans kaygısı ile ilişkili bulunmuştur. Bununla birlikte, müzik performansı kaygısı ile ebeveynlik stilleri veya yetişkin bağlanma davranışı arasında anlamlı bir ilişki olmadığı bulunmuştur. Tüm analizlerde müzik performansı kaygısı ve yaygın kaygı arasında güçlü bir bağlantı bulunmuştur.

Sinden (1999), “*Müzik Performans Kaygısı: Mükemmeliyetçilik, Başa Çıkma Stratejileri, Öz Yeterlilik ve Öz Güven*” adlı çalışmada mükemmeliyetçilik, kaygı ile başa çıkma tarzı, öz yeterlilik ve öz saygı ile müzik performans kaygısı ile ilişkisini incelemiştir. Çalışmada Kenny Müzik Performans Kaygısı Ölçeği, Frost Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği, Başa Çıkma Tarzları Anketi, Öz Yeterlilik Ölçeği ve Rosenberg'in Benlik Saygısı Ölçeği kullanılmıştır. Tanımlayıcı bilgi toplamak için demografik bir anket kullanılmıştır. Çalışmaya toplamda 138 öğrenci katılmıştır. Sonuç olarak düşük genel öz yeterliliği, düşük öz saygıyı,

mükemmeliyetçiliğin boyutlarını ve duygusal başa çıkma tarzına bağlı kalmayı, performans kaygısının önemli yordayıcıları olarak tanımlanmıştır.

Dobos, Piko ve Kenny (2019), “*Müzik Performans Kaygısı ile Sosyal Fobi ve Mükemmeliyetçiliğin İlişkisi*” adlı çalışmalarında, müzik performans kaygısının altında yatan sosyo-demografik ve psikolojik faktörleri araştırmışlardır. Çalışmaya 15-35 yaş arası toplam 100 müzik eğitimi almış ve almakta olan bireyler katılmıştır. Sonuç olarak kadınlarda daha yüksek düzeyde müzik performans kaygısı olduğu ortaya çıkmıştır. Mükemmeliyetçilik ve sosyal fobinin müzik performans kaygısı ile anlamlı derecede ilişkili olduğu, ebeveyn beklentileri, eleştirisi ve davranışlarının müzik performans kaygısının negatif yordayıcısı olduğu sonucuna varılmıştır.

Patston ve Osborne (2016), “*Okul Çağı Müzik Öğrencilerinde Müzik Performans Kaygısı ve Mükemmeliyetçiliğin Gelişimsel Özellikleri*” adlı çalışmalarında, okul çağındaki çocuk popülasyonunda MPA ve mükemmeliyetçiliğin yaygınlığını ve gelişimsel yörüngesini incelemiştir. Çalışmaya 5-12. Sınıfta öğrenim gören 526 öğrenci katılmıştır. Veri toplamak için MPA'nın somatik, bilişsel ve davranışsal bileşenlerini ölçen Ergenler için Müzik Performansı Kaygı Envanteri) ve Hatalara İlişkin Endişe, Organizasyon, Ebeveyn Beklentileri ve Eylemlere İlişkin Şüpheleri ölçen Çocuk Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği kullanılmıştır. Sonuç olarak yaşa göre MPA ve mükemmeliyetçilik arasındaki korelasyon, özellikle Hatalara Karşı Endişe, 10 yaşından 17 yaşına kadar sürekli olarak güçlü, pozitif ve oldukça anlamlı bir ilişki göstermiştir. MPA ve mükemmeliyetçilik arasındaki ikinci önemli ilişki cinsiyete uygulanmış, kadınların erkeklerden daha yoğun bir gelişim yörüngesi yaşamıştır. Araştırmanın üçüncü önemli bulgusu, MPA ve mükemmeliyetçilik düzeylerinin deneyim yılı ile birlikte artmasıdır.

Ryan vd., (2023) “*Uygulama, Performans ve Kaygı: Ebeveyn Katılımı ve Resmi Müzik Derslerine İlişkin Öğrenci Algısı Üzerine Bir Pilot Çalışma*” adlı çalışmalarında öğrencilerin müzik ve performans eğitimine ebeveyn katılımı algılarının müzik performans kaygısı deneyimleriyle ilişkili olup olmadığını incelemeyi amaçlanmıştır. Yaşları 11 ila 17 arasında değişen 62 piyano öğrencisi, piyano çalışmaları, ebeveynlerinin bu çalışmalara katılımı ve ebeveynlerinin önceki müzik eğitimleri ile ilgili bir anket doldurmuştur. Sonuç olarak ebeveynlerin önceki müzik eğitiminin çocuklarındaki performans kaygısı ile önemli ölçüde ilişkili olduğunu göstermiştir. Katılımcı yaşı, benlik saygısı ve pratik süresi önemli birer

değişken olarak ortaya çıkmıştır. Ebeveyn katılımı ve tepkisi ölçümleri ile müzik çalışmaları ve zayıf performans kaygısı puanları arasında anlamlı bir ilişkisi bulunmamıştır.

3. YÖNTEM

Bu bölümde, çalışmanın araştırma modeli, kullanılan ölçekler, evren ve örneklem, verilerin toplama süreci ve verilerin analizi ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nicel bir araştırmadır. Araştırmanın modeli betimsel ilişkiyel-taramadır. Betimsel-ilişkisel tarama türü araştırmalarda bir durum olduğu gibi betimlenmekte ve bu duruma neden olan değişkenlerin ilişkisi ve bunların dereceleri belirlenmektedir (Kaya, Balay ve Göçen, 2012).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSEBMEABD, Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi GSEBMEABD, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSEBMEABD ve Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSEBMEABD’nda eğitim alan 170 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada evrenin bütününe ulaşmanın maliyetli olması, ulaşım ve vakit kısıtlılığı gibi nedenlerden dolayı ulaşılabilir evren dikkate alınmıştır (Köklü, Büyüköztürk ve Çokluk, 2007).

Örneklem sayısının belirlenmesinde aşağıdaki formül kullanılmıştır;

$$n = \frac{Np(1-p)}{(N-1)\sigma_p^2 + p(1-p)}$$

Bu formüle göre 0,05 hata payı %90 güven aralığı dikkate alınarak saptanmış 170 öğrenci örneklem hacmini oluşturmuştur.

3.3. Veri Toplama Araçları ve Teknikleri

Araştırmada veri toplama aracı olarak; “Kişisel Bilgi Formu”, “Anne-Baba Tutum Ölçeği”, “Kenny Müzik Performans Kaygısı Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmadaki veri toplama araçlarına ilişkin bilgilere alt başlıklarda yer verilmiştir.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formunda öğrencilerin; cinsiyetleri, sınıf düzeyleri, yaşları, mezun oldukları lise türü, kardeş sayısı, aile içinde kaçınıcı çocuk oldukları, müzik eğitimi alma süreleri, gün içinde müzik eğitimi çalışmalarına ayırdıkları süre, ailelerinde müzikle ilgilenen bireyler bulunma durumu, ailelerinin ekonomik durumu, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, bölüm dışında bir müzik grubuna üye olma durumu, bölümde bireysel veya bir grup içinde performans sergileme durumu ile ilgili sorular yer almaktadır. Kişisel bilgi formu Ek 1’de sunulmuştur.

3.3.2. Anne-Baba Tutum Ölçeği

Çalışmada öğrencilerin anne babalarının tutumlarına yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla, Kuzgun ve Eldeleklioğlu (1999) tarafından geliştirilmiş olan “Anne Baba Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek koruyucu-istekçi tutum, demokratik tutum, otoriter tutum olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçek beşli likert tipinde tasarlanmıştır; (5)tamamen uygun, (4) çok uygun, (3) biraz uygun, (2) pek uygun değil, (1) hiç uygun değil şeklinde puanlanmaktadır. Ölçeğin alt boyutlarından alınan puanlar arttıkça bireylerin anne babalarını koruyucu-istekçi, demokratik ve otoriter olarak algıladıkları anlaşılmaktadır. Ölçeğin Cronbach Alpha değeri .70’ dir. Ölçek 40 maddelik bir ölçektir. Puanlar 40 ile 200 arasında değişiklik göstermektedir.

3.3.3. Kenny Müzik Performans Kaygısı Ölçeği

Çalışmada öğrencilerin müzik performans kaygısı düzeylerini belirlemek amacıyla, Kenny (2006) tarafından geliştirilen Kenny Müzik Performans Kaygısı Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, negatif performans algısı, psikolojik savunmasızlık, somatik kaygı, kişisel denetim, fizyolojik savunmasızlık olmak üzere 5 alt boyuttan

oluşmaktadır. Ölçek 6'lı likert tipinde tasarlanmıştır; (6) kesinlikle katılıyorum, (0) kesinlikle katılmıyorum şeklinde puanlanmaktadır. Ölçek puanı 0 ile 150 arasında değişmektedir. Ölçeğin Cronbach Alpha değeri.96'dır. Ölçek 25 maddelik bir ölçektir. Ölçek puanı 105 puan ve üstü ise yüksek müzik performans kaygısını, 45 puan ve altı ise düşük müzik performans kaygısını göstermektedir.

3.4. Verilerin Toplanma Süreci

Araştırmaya başlamadan önce, araştırmacı tarafından etik kurul onayı ve gerekli idari izinler alınmış, ölçekler Google Formlara aktarılmıştır. İzin alınan ilgili bölümlerdeki öğrencilere, ölçekler çevrim içi olarak gönderilmiş ve öğrencilerin bu ölçekleri doldurmaları istenmiştir

3.5. Verilerin Analizi

Verilerin Statistical Package for the Social Sciences (SPSS 20.0) programı ile analiz edilmiştir. İlk olarak ankete katılmaya gönüllü katılımcıların demografik özelliklerinin analizi yapılmış ve frekans dağılımları verilmiştir. Çalışmada verilerin normal dağılım göstermediği belirlenmiş, söz edilen nedenle verilerin analizinde parametrik olmayan test yöntemleri kullanılmıştır. Dolayısıyla, parametrik olmayan iki grup değişken arasındaki ilişkiyi incelemek için Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Birden fazla grup değişkenleri Kruskal-Wallis H testi ile analiz edilmiştir.

4. BULGULAR VE YORUMLAR

4.1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine Yönelik Bulgular

Bu bölümde, araştırma kapsamına alınan örneklemden ölçekler yoluyla toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

4.1.1. Katılımcıların Cinsiyetleri

Çizelge 1. Katılımcıların Cinsiyetleri

Cinsiyet	f	%
Kadın	108	63,5
Erkek	62	36,5

Çizelge 1’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının %63,5’i kadın, %36,5’i erkektir. Toplam 170 kişidir.

4.1.2. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Üniversiteler

Çizelge 2. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Üniversiteler

Üniversite	f	%
Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	44	25,9
Balıkesir Üniversitesi	44	25,9
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	47	27,6
Dokuz Eylül Üniversitesi	35	20,6

Çizelge 2’de görüldüğü gibi, araştırmanın katılımcılarının %25,9’u Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %25,9’u Balıkesir Üniversitesi’nde, %27,6’sı Aydın Adnan Menderes Üniversitesi’nde, %20,6’sı da Dokuz Eylül Üniversitesi’ndendir.

4.1.3. Katılımcıların Sınıf Düzeyleri

Çizelge 3. Katılımcıların Sınıf Düzeyleri

Sınıf	f	%
1. sınıf	44	25,9
2. sınıf	38	22,4
3. sınıf	28	16,5
4. sınıf	60	35,3

Çizelge 3’de görüldüğü gibi araştırmanın katılımcılarının, %25,9’u 1. Sınıf, %22,4’ü 2. Sınıf, %16,5’i 3.sınıf, %35,3’ü 4. Sınıftır.

4.1.4. Katılımcıların Yaşları

Çizelge 4. Katılımcıların Yaşları

Yaş	f	%
18	20	11,8
19	25	14,7
20	26	15,3
21 ve üzeri	99	58,2

Çizelge 4’de görüldüğü gibi araştırmanın katılımcılarının, %11,8’i 18 yaşında, %14,7’si 19 yaşında, %15,3’ü 20 yaşında, %58,2 si 21 yaş üzeridir.

4.1.5. Katılımcıların Mezun Oldukları Lise Türü

Çizelge 5. Katılımcıların Mezun Oldukları Lise Türü

Mezun olduğunuz lise türü hangisidir?	f	%
Anadolu lisesi	79	46,5
Güzel sanatlar lisesi	91	53,5

Çizelge 5 ‘de görüldüğü gibi araştırmanın katılımcılarının, %46,5’i Anadolu Lisesi, %53,5’i Güzel Sanatlar Lisesi mezunudur.

4.1.6. Katılımcıların Kardeş Sayısı

Çizelge 6. Katılımcıların Kardeş Sayısı

Kardeş Sayısı	f	%
Tek çocuk	35	20,6
2 çocuk	77	45,3
3 çocuk	31	18,2
4 ve üzeri	27	15,9

Çizelge 6'da görüldüğü gibi araştırmanın katılımcılarının, %20,6'sı tek çocuk, %45,3'ü 2 kardeş, %18,2'si 3 kardeş, %15,9'u 4 ve üzeri kardeştir.

4.1.7. Katılımcıların Aile İçinde Kaçınıcı Çocuk Oldukları

Çizelge 7. Katılımcıların Aile İçinde Kaçınıcı Çocuk Oldukları

Kaçınıcı kardeşiniz?	f	%
1. çocuk	88	51,8
2. çocuk	44	25,9
3. çocuk ve üzeri	38	22,4

Çizelge 7'de görüldüğü gibi araştırmanın katılımcılarının, %51,8'i 1. Çocuk, %25,9'u 2. Çocuk, %22,4'ü 3. çocuk ya da üzeridir.

4.1.8. Katılımcıların Müzik Eğitimi Alma Süreleri

Çizelge 8. Katılımcıların Müzik Eğitimi Alma Süreleri

Müzik Eğitimi Alma Süresi	f	%
1-3 yıl	40	23,5
4-6 yıl	52	30,6
7-9 yıl	47	27,6
10 yıl ve üzeri	31	18,2

Çizelge 8 'de görüldüğü gibi araştırmanın katılımcılarının, %23,5'i 1-3 yıl arası %30,6'sı 4-6 yıl arası, %27,6'sı 7-9 yıl arası, %18,2'si 10 yıl ya da üzerinde müzik eğitimi almıştır.

4.1.9. Katılımcıların Gün İçinde Müzik Eğitimi Çalışmalarına Ayırdıkları Süre

Çizelge 9. Katılımcıların Gün İçinde Müzik Eğitimi Çalışmalarına Ayırdıkları Süre

Günlük müzik eğitimi çalışmalarına ayrılan süre	f	%
1 saatten az	46	27,1
1-2 saat	81	47,6
3-4 saat	41	24,1
5 saat ve üzeri	2	1,2

Çizelge 9 'da görüldüğü gibi araştırmanın katılımcılarının, %27,1'i günlük müzik eğitimi çalışmalarına 1 saatten az, %47,6'sı 1-2 saat arası, %24,1'i 3-4 saat arası, %1,2'si 5 saat ve üzeri zaman ayırmaktadır.

4.1.10. Katılımcıların Ailelerinde Müzikle İlgilenen Bireyler Bulunma Durumu

Çizelge 10. Katılımcıların Ailelerinde Müzikle İlgilenen Bireylerin Bulunma Durumu

Ailede müzikle ilgilenen birey bulunma durumu	f	%
Evet	76	44,7
Hayır	94	55,3

Çizelge 10 'da görüldüğü gibi araştırmanın katılımcılarının, %44,7'sinin ailesinde müzikle ilgilenen bir birey bulunurken, %55,3' ünün ailesinde müzikle ilgilenen bir birey yoktur.

4.1.11. Katılımcıların Ailelerinin Ekonomik Durumu

Çizelge 11. Katılımcıların Ailelerinin Ekonomik Durumu

Ailenin ekonomik durumu	f	%
Düşük	23	13,5
Orta	123	72,4
Yüksek	24	14,1

Çizelge 11'de görüldüğü gibi araştırmanın katılımcılarının %13,5'i ailesinin ekonomik gelirinin düşük, %72,4'ü orta, %14,1'i yüksek olduğunu belirtmişlerdir.

4.1.12. Katılımcıların Anne Eğitim Durumu

Çizelge 12. Katılımcıların Anne Eğitim Durumu

Anne eğitim durumu	f	%
İlkokul	32	18,8
Ortaokul	13	7,6
Lise	59	34,7
Üniversite	66	38,8

Çizelge 12’de görüldüğü gibi araştırmanın katılımcılarının, %18, 8’inin annesi ilkokul, %7,6’sı ortaokul, %34, 7’si lise, %38,8’i ise üniversite mezunudur.

4.1.13. Katılımcıların Baba Eğitim Durumu

Çizelge 13. Katılımcıların Baba Eğitim Durumu

Baba eğitim durumu	f	%
İlkokul	27	15,9
Ortaokul	10	5,9
Lise	56	32,9
Üniversite	77	45,3

Çizelge 13 ‘de görüldüğü gibi araştırmanın katılımcılarının, %15,9’u ilkokul, %5,9’u ortaokul, %32,9’u lise, %45,3’ü üniversite mezunudur.

4.1.14. Katılımcıların Bölüm Dışında Bir Müzik Grubuna Üye Olma Durumu

Çizelge 14. Katılımcıların Bölüm Dışında Bir Müzik Grubuna Üye Olma Durumu

Bölüm dışında bir müzik grubuna üye olma durumu	f	%
Yok	104	61,2
Orkestra	3	1,8
Koro	28	16,5
Canlı müzik	35	20,6

Çizelge 14 ‘de görüldüğü gibi araştırmanın katılımcılarının, %61,2’si bölüm dışında bir müzik grubuna üye değilken, %1,8’i orkestrada, %16,5’i koroda, %20,6’sı canlı müzik olarak bölüm dışındaki müzik gruplarında yer almaktadır.

4.1.15. Katılımcıların Bölümde Bireysel veya Grup İçinde Performans Sergileme Durumu

Çizelge 15. Katılımcıların Bölümde Bireysel veya Grup İçinde Performans Sergileme Durumu

Bölüm içinde bireysel/grup içinde performans sergileme durumu	f	%
Henüz hiç performans sergilemedim	47	27,6
Her dönem 1 ve üzeri	43	25,3
Her sene 1 ve üzeri	80	47,1

Çizelge 15 'de görüldüğü gibi araştırmanın katılımcılarının, %27,6'sı hiç, %25,3'ü her dönem bir ve üzeri olarak, %47,1'i her sene bir ve üzeri olarak bölüm içinde bireysel/grup içinde performans sergilemektedirler.

4.2. Araştırmanın Problemine ve Alt Problemlerine İlişkin Bulgular

Problem 1: Anne baba tutumu ile müzik performans kaygısı arasında bir ilişki var mıdır?

Anne baba tutum ölçeğinin alt boyutlarından alınan puanlar ile müzik performans kaygısı ölçeğinden alınan puanlara ilişkin korelasyon değerleri çizelge 16'da sunulmuştur.

Çizelge 16. Katılımcıların Anne Baba Tutumları ile Müzik Performans Kaygıları Arasında İlişki

		Demokratik tutum	Koruyucu istekçi tutum	Otoriter tutum	Anne baba tutum ölçeği genel	Negatif performans algısı	Psikolojik savunmasızlık	Somatik kaygı	Kişisel denetim	Fizyolojik savunmasızlık	Mpk ölçeği genel
Demokratik tutum	cor.	1	-,479**	-,724**	-,172*	-,322**	-,488**	-,319**	-,319**	-,237**	-,392**
	p.		,000	,000	,025	,000	,000	,000	,000	,002	,000
Koruyucu istekçi tutum	cor.	-,479**	1	,680**	,896**	,403**	,480**	,303**	,303**	,301**	,440**
	p.	,000		,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000
Otoriter tutum	cor.	-,724**	,680**	1	,668**	,359**	,525**	,322**	,322**	,252**	,427**
	p.	,000	,000		,000	,000	,000	,000	,000	,001	,000
Anne baba tutum ölçeği genel	cor.	-,172*	,896**	,668**	1	,329**	,381**	,228**	,228**	,239**	,353**
	p.	,025	,000	,000		,000	,000	,003	,003	,002	,000
Negatif performans algısı	cor.	-,322**	,403**	,359**	,329**	1	,810**	,791**	,791**	,821**	,980**
	p.	,000	,000	,000	,000		,000	,000	,000	,000	,000
Psikolojik savunmasızlık	cor.	-,488**	,480**	,525**	,381**	,810**	1	,659**	,659**	,612**	,900**
	p.	,000	,000	,000	,000	,000		,000	,000	,000	,000
Somatik kaygı	cor.	-,319**	,303**	,322**	,228**	,791**	,659**	1	1,000**	,759**	,828**
	p.	,000	,000	,000	,003	,000	,000		0,000	,000	,000
Kişisel denetim	cor.	-,319**	,303**	,322**	,228**	,791**	,659**	1,000**	1	,759**	,828**
	p.	,000	,000	,000	,003	,000	,000	0,000		,000	,000
Fizyolojik savunmasızlık	cor.	-,237**	,301**	,252**	,239**	,821**	,612**	,759**	,759**	1	,818**
	p.	,002	,000	,001	,002	,000	,000	,000	,000		,000
Mpk ölçeği genel	cor.	-,392**	,440**	,427**	,353**	,980**	,900**	,828**	,828**	,818**	1
	p.	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	

** . 0.01

* . 0.05

Çizelge 16'da belirtildiği gibi anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan demokratik tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinin negatif performans algısı alt boyutu arasında zayıf düzeyde negatif bir ilişki vardır ($r=-.322$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan demokratik tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinin psikolojik savunmasızlık alt boyutu arasında orta düzeyde negatif bir ilişki vardır ($r=-.488$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan demokratik tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinin somatik kaygı alt boyutu arasında zayıf düzeyde negatif bir ilişki vardır ($r=-.319$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan demokratik tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinin kişisel denetim alt boyutu arasında zayıf düzeyde negatif bir ilişki vardır ($r=-.319$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan demokratik tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinin fizyolojik savunmasızlık alt boyutu arasında zayıf düzeyde negatif bir ilişki vardır ($r=-.237$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan demokratik tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinden elde edilen genel puan arasındaki ilişki negatif ve zayıf düzeydedir ($r=-.392$; $p < 0.01$).

Çizelge 16'da belirtildiği gibi anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan koruyucu-istekçi tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinin negatif performans algısı alt boyutu arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki vardır ($r=.403$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan koruyucu-istekçi tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinin psikolojik savunmasızlık alt boyutu arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki vardır ($r=.480$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan koruyucu-istekçi tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinin somatik kaygı alt boyutu arasında zayıf düzeyde pozitif bir ilişki vardır ($r=.303$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan koruyucu-istekçi tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinin kişisel denetim alt boyutu arasında zayıf düzeyde pozitif bir ilişki vardır ($r=.303$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan koruyucu-istekçi tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinin fizyolojik savunmasızlık alt boyutu arasında zayıf düzeyde pozitif bir ilişki vardır ($r=.301$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan koruyucu-istekçi tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinden alınan genel puan arasında pozitif ve orta düzeyde bir ilişki vardır ($r=.440$; $p < 0.01$).

Çizelge 16’da belirtildiği gibi anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan otoriter tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinin negatif performans algısı alt boyutu arasında zayıf düzeyde pozitif bir ilişki vardır ($r=359$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan otoriter tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinin psikolojik savunmasızlık alt boyutu arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki vardır ($r=525$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan otoriter tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinin somatik kaygı alt boyutu arasında zayıf düzeyde pozitif bir ilişki vardır ($r=322$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan otoriter tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinin kişisel denetim alt boyutu arasında zayıf düzeyde pozitif bir ilişki vardır ($r=322$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan demokratik tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinin fizyolojik savunmasızlık alt boyutu arasında zayıf düzeyde pozitif bir ilişki vardır ($r=252$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin alt boyutu olan otoriter tutum ile müzik performans kaygısı ölçeğinden alınan genel puan arasında pozitif ve orta düzeyde bir ilişki vardır ($r=427$; $p < 0.01$).

Çizelge 16’da belirtildiği gibi anne baba tutum ölçeğinin geneli ile müzik performans kaygısı ölçeğinin negatif performans algısı alt boyutu arasında zayıf düzeyde pozitif bir ilişki vardır ($r=329$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin geneli ile müzik performans kaygısı ölçeğinin psikolojik savunmasızlık alt boyutu arasında zayıf düzeyde pozitif bir ilişki vardır ($r=381$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin geneli ile müzik performans kaygısı ölçeğinin somatik kaygı alt boyutu arasında zayıf düzeyde pozitif bir ilişki vardır ($r=228$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin geneli ile müzik performans kaygısı ölçeğinin kişisel denetim alt boyutu arasında zayıf düzeyde pozitif bir ilişki vardır ($r=228$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin geneli ile müzik performans kaygısı ölçeğinin fizyolojik savunmasızlık alt boyutu arasında zayıf düzeyde pozitif bir ilişki vardır ($r=239$; $p < 0.01$). Anne baba tutum ölçeğinin geneli ile müzik performans kaygısı ölçeğinden alınan genel puan arasında zayıf düzede ve pozitifdir ($r=353$; $p < 0.01$).

Problem 2.: Müzik performans kaygısı bazı demografik değişkenlere göre anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?

Alt problem 2.1: Katılımcıların cinsiyetleri ile müzik performans kaygıları ile arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Katılımcıların cinsiyetleri ile müzik performans kaygısı arasında anlamlı farklılık bulunma durumunu saptamak üzere Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Sonuçlar Çizelge 17’dedir.

Çizelge 17. Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşması

Alt boyut	Grup	Ort.	Ss.	U.	P.
Negatif performans algısı	Kadın	48,51	18,45	2622,000	,019*
	Erkek	41,87	14,44		
Psikolojik savunmasızlık	Kadın	26,36	9,54	2800,500	,076
	Erkek	23,66	8,10		
Somatik kaygı	Kadın	4,10	1,69	2549,000	,009*
	Erkek	3,50	1,40		
Kişisel denetim	Kadın	4,10	1,69	2549,000	,009*
	Erkek	3,50	1,40		
Fizyolojik savunmasızlık	Kadın	3,82	1,67	2578,500	,011*
	Erkek	3,19	1,34		
Mpk ölçeği genel	Kadın	86,90	31,00	2578,500	,013*
	Erkek	75,73	24,31		

Çizelge 17’de belirtildiği gibi negatif performans algısı ile cinsiyet grupları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$). Psikolojik savunmasızlık ile cinsiyet grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Somatik kaygı ile cinsiyet grupları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$). Kişisel denetim ile cinsiyet grupları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$). Fizyolojik savunmasızlık ile cinsiyet grupları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$). Müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile cinsiyet grupları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$).

Alt problem 2.2: Müzik öğretmeni adaylarının sınıf düzeyleri ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Katılımcıların sınıf düzeyleri ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı farklılık bulunup bulunmadığını incelemek için Kruskal-Wallis H testi yapılmıştır. Sonuçlar Çizelge 18’ de dir.

Çizelge 18. Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Farklılaşması

Alt boyut	Kaçıncı sınıfsınız?	Ort.	Ss.	H.	P.
Negatif performans algısı	1. sınıf	50,27	18,77	3,086	,379
	2. sınıf	44,45	16,48		
	3. sınıf	44,32	14,36		
	4. sınıf	44,88	17,98		
Psikolojik savunmasızlık	1. sınıf	27,50	8,92	4,420	,220
	2. sınıf	24,00	9,67		
	3. sınıf	24,21	7,72		
	4. sınıf	25,23	9,41		
Somatik kaygı	1. sınıf	4,30	1,41	4,229	,238
	2. sınıf	3,79	1,61		
	3. sınıf	3,54	1,64		
	4. sınıf	3,80	1,72		
Kişisel denetim	1. sınıf	4,30	1,41	4,229	,238
	2. sınıf	3,79	1,61		
	3. sınıf	3,54	1,64		
	4. sınıf	3,80	1,72		
Fizyolojik savunmasızlık	1. sınıf	3,84	1,70	1,958	,581
	2. sınıf	3,53	1,64		
	3. sınıf	3,29	1,21		
	4. sınıf	3,60	1,63		
Mpk ölçeği genel	1. sınıf	90,20	30,18	4,143	,246
	2. sınıf	79,55	28,31		
	3. sınıf	78,89	24,63		
	4. sınıf	81,32	30,59		

Çizelge 18’de belirtildiği gibi negatif performans algısı ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeyi grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Psikolojik savunmasızlık ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeyi

grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Somatik kaygı ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeyi grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Kişisel denetim ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeyi grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Fizyolojik savunmasızlık ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeyi grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeyi grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Alt problem 2.3: Katılımcıların yaşları ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Katılımcıların yaşları ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı farklılık bulunup bulunmadığını incelemek için Kruskal-Wallis H testi yapılmıştır. Sonuçlar Çizelge 19' dadır.

Çizelge 19. Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Yaş Değişkenine Göre Farklılaşması

Alt boyut	Yaş	Ort.	Ss.	H.	P.
Negatif performans algısı	18	48,55	20,11	,450	,798
	19	44,16	16,36		
	20	46,69	16,04		
	21 ve üzeri	45,92	17,53		
Psikolojik savunmasızlık	18	27,90	8,78	4,570	,102
	19	22,96	8,33		
	20	26,81	10,43		
	21 ve üzeri	25,10	8,95		
Somatik kaygı	18	4,40	1,67	3,118	,210
	19	3,64	1,58		
	20	4,00	1,41		
	21 ve üzeri	3,81	1,66		
Kişisel denetim	18	4,40	1,67	3,118	,210
	19	3,64	1,58		
	20	4,00	1,41		
	21 ve üzeri	3,81	1,66		
Fizyolojik savunmasızlık	18	3,90	1,86	1,656	,437
	19	3,24	1,61		
	20	3,46	1,42		
	21 ve üzeri	3,66	1,57		
Mpk ölçeği genel	18	89,15	32,49	2,421	,298
	19	77,64	26,74		
	20	84,96	28,57		
	21 ve üzeri	82,29	29,37		

Çizelge 19’da belirtildiği negatif performans algısı ile öğrencilerin yaş grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Psikolojik savunmasızlık ile öğrencilerin yaş grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Somatik kaygı ile öğrencilerin yaş grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Kişisel denetim ile öğrencilerin yaş grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Fizyolojik savunmasızlık ile öğrencilerin yaş grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğrencilerin yaş grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Alt problem 2.4: Katılımcıların mezun oldukları lise türü ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Katılımcıların mezun oldukları lise türü ile müzik performans kaygısı arasında anlamlı farklılık bulunma durumunu saptamak için Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Sonuçlar Çizelge 20’dedir.

Çizelge 20. Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Mezun Oldukları Lise Türü Değişkenine Göre Farklılaşması

Alt boyut	Mezun olunan lise	Ort.	Ss.	U.	P.
Negatif performans algısı	Anadolu lisesi	43,49	16,95	2984,500	,057
	Güzel sanatlar lisesi	48,34	17,47		
Psikolojik savunmasızlık	Anadolu lisesi	24,39	9,09	3160,500	,175
	Güzel sanatlar lisesi	26,23	9,09		
Somatik kaygı	Anadolu lisesi	3,57	1,56	2849,500	,018*
	Güzel sanatlar lisesi	4,15	1,62		
Kişisel denetim	Anadolu lisesi	3,57	1,56	2849,500	,018*
	Güzel sanatlar lisesi	4,15	1,62		
Fizyolojik savunmasızlık	Anadolu lisesi	3,24	1,51	2746,500	,007*
	Güzel sanatlar lisesi	3,90	1,59		
Mpk ölçeği genel	Anadolu lisesi	78,27	28,43	2966,500	,050*
	Güzel sanatlar lisesi	86,78	29,38		

Çizelge 20’de belirtildiği negatif performans algısı ile öğrencilerin mezun oldukları liselerin türleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Psikolojik savunmasızlık ile öğrencilerin mezun oldukları liselerin türleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Somatik kaygı ile öğrencilerin mezun oldukları liselerin türleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$). Kişisel denetim ile mezun oldukları lise türü grupları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$). Fizyolojik savunmasızlık ile mezun oldukları lise türü grupları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$). Müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile mezun oldukları lise türü grupları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$). Güzel sanatlar lisesi mezunu olan öğretmen adaylarının, Anadolu lisesinden mezun olan öğretmen adaylarına

Alt problem 2.5: Katılımcıların kardeş sayıları ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Katılımcıların kardeş sayıları ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı farklılık bulunup bulunmadığını incelemek için Kruskal-Wallis H testi yapılmıştır. Sonuçlar Çizelge 21’dedir.

Çizelge 21. Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Kardeş Sayısı Değişkenine Göre Farklılaşması

Alt grup	Kardeş sayısı	Ort.	Ss.	H.	P.
Negatif performans algısı	Tek çocuk	47,20	17,93	1,216	,749
	2 çocuk	44,70	17,90		
	3 çocuk	49,19	18,46		
	4 ve üzeri	45,04	13,66		
Psikolojik savunmasızlık	Tek çocuk	25,17	9,68	5,400	,145
	2 çocuk	23,84	8,49		
	3 çocuk	28,00	10,26		
	4 ve üzeri	27,00	8,16		
Somatik kaygı	Tek çocuk	4,17	1,48	2,312	,510
	2 çocuk	3,73	1,68		
	3 çocuk	4,06	1,69		
	4 ve üzeri	3,74	1,51		
Kişisel denetim	Tek çocuk	4,17	1,48	2,312	,510
	2 çocuk	3,73	1,68		
	3 çocuk	4,06	1,69		
	4 ve üzeri	3,74	1,51		
Fizyolojik savunmasızlık	Tek çocuk	3,83	1,62	2,476	,480
	2 çocuk	3,61	1,59		
	3 çocuk	3,65	1,62		
	4 ve üzeri	3,19	1,49		
Mpk ölçeği genel	Tek çocuk	84,54	30,04	2,053	,561
	2 çocuk	79,61	29,25		
	3 çocuk	88,97	32,67		
	4 ve üzeri	82,70	23,18		

Çizelge 21’ de belirtildiği gibi negatif performans algısı ile ailedeki kardeş sayısı grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Psikolojik savunmasızlık ile ailedeki kardeş sayısı grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Somatik kaygı ile ailedeki kardeş sayısı grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Kişisel denetim ile ailedeki kardeş sayısı grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Fizyolojik savunmasızlık ile ailedeki kardeş sayısı grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü kardeş sayısı grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Alt problem 2.6: Katılımcıların kaçınıcı sıradaki çocuk oldukları ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Katılımcıların kaçınıcı sıradaki çocuk olmaları ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı farklılık bulunup bulunmadığını incelemek için Kruskal-Wallis H testi yapılmıştır. Sonuçlar Çizelge 22’ dedir.

Çizelge 22. Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Ailede Kaçınıcı Çocuk Oldukları Değişkenine Göre Farklılaşması

Alt grup	Çocuk Sırası	Ort.	Ss.	H.	P.
Negatif performans algısı	1. çocuk	45,84	17,95	,710	,701
	2. çocuk	45,16	18,10		
	3. çocuk ve üzeri	47,74	15,26		
Psikolojik savunmasızlık	1. çocuk	24,24	9,26	5,636	,060
	2. çocuk	25,20	8,70		
	3. çocuk ve üzeri	28,21	8,85		
Somatik kaygı	1. çocuk	3,83	1,66	,269	,874
	2. çocuk	3,89	1,59		
	3. çocuk ve üzeri	4,00	1,58		
Kişisel denetim	1. çocuk	3,83	1,66	,269	,874
	2. çocuk	3,89	1,59		
	3. çocuk ve üzeri	4,00	1,58		
Fizyolojik savunmasızlık	1. çocuk	3,63	1,62	,390	,823
	2. çocuk	3,66	1,49		
	3. çocuk ve üzeri	3,45	1,64		
Mpk ölçeği genel	1. çocuk	81,36	30,15	1,618	,445
	2. çocuk	81,80	29,59		
	3. çocuk ve üzeri	87,39	26,50		

Çizelge 22’de belirtildiği gibi negatif performans algısı ile öğrencilerin ailelerinde kaçınıcı çocuk olma durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Psikolojik savunmasızlık ile öğrencilerin ailelerinde kaçınıcı çocuk olma durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Somatik kaygı ile öğrencilerin ailelerinde kaçınıcı çocuk olma durumları anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Kişisel denetim ile öğrencilerin ailelerinde kaçınıcı çocuk olma durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Fizyolojik savunmasızlık ile öğrencilerin ailelerinde kaçınıcı çocuk olma durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğrencilerin ailelerinde kaçınıcı çocuk olma durumları anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Alt problem 2.7: Katılımcıların müzik eğitimi alma süreleri ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Katılımcıların müzik eğitimi alma süreleri ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı farklılık bulunup bulunmadığını incelemek için Kruskal-Wallis H testi yapılmıştır. Sonuçlar Çizelge 23’ dedir.

Çizelge 23. Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Müzik Eğitimi Alma Süresi Değişkenine Göre Farklılaşması

Alt boyut	Müzik Eğitimi Alma Süresi	Ort.	Ss.	H.	P.
Negatif performans algısı	1-3 yıl	46,48	16,92	3,154	,368
	4-6 yıl	48,75	15,76		
	7-9 yıl	43,30	19,32		
	10 yıl ve üzeri	45,35	17,43		
Psikolojik savunmasızlık	1-3 yıl	26,53	8,13	2,334	,506
	4-6 yıl	25,96	9,07		
	7-9 yıl	24,83	9,71		
	10 yıl ve üzeri	23,74	9,58		
Somatik kaygı	1-3 yıl	4,00	1,26	2,498	,476
	4-6 yıl	4,04	1,68		
	7-9 yıl	3,55	1,78		
	10 yıl ve üzeri	3,97	1,64		
Kişisel denetim	1-3 yıl	4,00	1,26	2,498	,476
	4-6 yıl	4,04	1,68		
	7-9 yıl	3,55	1,78		
	10 yıl ve üzeri	3,97	1,64		
Fizyolojik savunmasızlık	1-3 yıl	3,50	1,54	2,422	,490
	4-6 yıl	3,69	1,55		
	7-9 yıl	3,36	1,67		
	10 yıl ve üzeri	3,90	1,58		
Mpk ölçeği genel	1-3 yıl	84,50	26,27	2,270	,518
	4-6 yıl	86,48	27,64		
	7-9 yıl	78,60	32,83		
	10 yıl ve üzeri	80,94	29,77		

Çizelge 23’de belirtildiği gibi negatif performans algısı ile öğrencilerin kaç senedir müzik eğitimi aldıkları arasında anlamlı farklılık yoktur ($p>0,05$). Psikolojik savunmasızlık ile öğrencilerin müzik eğitimi alma süresi arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Somatik kaygı ile öğrencilerin müzik eğitimi alma süresi arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Kişisel denetim ile öğretmen adaylarının müzik eğitimi alma yılları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Fizyolojik savunmasızlık ile öğrencilerin müzik eğitimi alma yılları arasında anlamlı farklılık yoktur ($p>0,05$). Müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğrencilerin müzik eğitimi alma yılları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Alt problem 2.8: Katılımcıların günlük çalışma süreleri ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Katılımcıların günlük çalışma süreleri ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı farklılık bulunup bulunmadığını incelemek için Kruskal-Wallis H testi yapılmıştır. Sonuçlar Çizelge 24’ dedir.

Çizelge 24. Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Günlük Çalışma Süresi Değişkenine Göre Farklılaşması

Alt grup	Günlük çalışma süresi	Ort.	Ss.	H.	P.
Negatif performans algısı	1 saatten az	52,24	17,62	7,131	,068
	1-2 saat	43,84	16,39		
	3-4 saat	43,61	18,02		
	5 saat ve üzeri	46,50	4,95		
Psikolojik savunmasızlık	1 saatten az	29,43	9,55	14,182	,003*
	1-2 saat	24,32	8,12		
	3-4 saat	23,46	9,20		
	5 saat ve üzeri	14,00	2,83		
Somatik kaygı	1 saatten az	4,37	1,65	11,136	,011*
	1-2 saat	3,63	1,47		
	3-4 saat	3,73	1,72		
	5 saat ve üzeri	6,00	0,00		
Kişisel denetim	1 saatten az	4,37	1,65	11,136	,011*
	1-2 saat	3,63	1,47		
	3-4 saat	3,73	1,72		
	5 saat ve üzeri	6,00	0,00		
Fizyolojik savunmasızlık	1 saatten az	3,93	1,60	5,224	,156
	1-2 saat	3,41	1,47		
	3-4 saat	3,51	1,75		
	5 saat ve üzeri	5,00	1,41		
Mpk ölçeği genel	1 saatten az	94,35	29,82	8,827	,032*
	1-2 saat	78,83	26,93		
	3-4 saat	78,05	30,52		
	5 saat ve üzeri	77,50	9,19		

Çizelge 24’de belirtildiği gibi negatif performans algısı ile öğrencilerin günlük müzik eğitimi çalışmalarına ayırdıkları süre arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Psikolojik savunmasızlık ile öğrencilerin günlük müzik eğitimi çalışmalarına ayırdıkları süre arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$). Somatik kaygı ile öğrencilerin günlük müzik eğitimi çalışmalarına ayırdıkları süre arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$). Kişisel denetim ile öğrencilerin günlük müzik eğitimi çalışmalarına ayırdıkları süre arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$). Fizyolojik savunmasızlık ile öğrencilerin günlük müzik eğitimi çalışmalarına ayırdıkları süre arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğrencilerin günlük müzik eğitimi çalışmalarına ayırdıkları süre arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$).

Alt problem 2.9: Katılımcıların ailelerinde müzikle ilgilenen birey olma durumu ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Katılımcıların ailelerinde müzikle ilgilenen birey olma durumu ile müzik performans kaygısı arasında anlamlı farklılık bulunup bulunmadığını saptamak için Mann-Whitney U testi yapılmıştır. Sonuçlar Çizelge 25’de dir.

Çizelge 25. Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Ailelerinde Müzikle İlgilenen Bireyler Bulunma Durumu Değişkenine Göre Farklılaşması

Alt boyut	Ailede müzik ile ilgilenen birey bulunma durumu	Ort.	Ss.	U.	P.
Negatif performans algısı	Evet	43,21	18,36	2936,000	,046*
	Hayır	48,41	16,22		
Psikolojik savunmasızlık	Evet	23,72	9,23	2885,500	,031*
	Hayır	26,71	8,84		
Somatik kaygı	Evet	3,64	1,74	3071,500	,111
	Hayır	4,07	1,48		
Kişisel denetim	Evet	3,64	1,74	3071,500	,111
	Hayır	4,07	1,48		
Fizyolojik savunmasızlık	Evet	3,41	1,67	3122,500	,152
	Hayır	3,74	1,50		
Mpk ölçeği genel	Evet	77,63	30,75	2899,500	,035*
	Hayır	87,02	27,27		

Çizelge 25’de belirtildiği gibi negatif performans algısı ile öğrencilerin ailelerinde müzik ile ilgilenen kişiler bulunma durumları arasında anlamlılık

bulunmuştur ($<0,05$). Psikolojik savunmasızlık ile öğretmen adaylarının ailelerinde müzik ile ilgilenen kişiler bulunma durumları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$). Somatik kaygı ile öğretmen adaylarının ailelerinde müzik ile ilgilenen kişiler bulunma durumları arasında farklılık yoktur ($p>0,05$). Kişisel denetim ile öğretmen adaylarının ailelerinde müzik ile ilgilenen kişiler bulunma durumları arasında farklılık yoktur ($p>0,05$). Fizyolojik savunmasızlık ile öğretmen adaylarının ailelerinde müzik ile ilgilenen kişiler bulunma durumları arasında farklılık yoktur ($p>0,05$). Müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğretmen adaylarının ailelerinde müzik ile ilgilenen kişiler bulunma durumları arasında farklılık bulunmuştur ($<0,05$).

Alt problem 2.10: Katılımcıların ailelerinin ekonomik durumları ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Katılımcıların ailelerinin ekonomik durumu ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı farklılık bulunup bulunmadığını incelemek için Kruskal-Wallis H testi yapılmıştır. Sonuçlar Çizelge 26'dadır.

Çizelge 26. Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Ailelerinin Ekonomik Durumu Değişkenine Göre Farklılaşması

Alt grup	Ailenin ekonomik durumu	Ort.	Ss.	H.	P.
Negatif performans algısı	Düşük	45,78	15,87	,413	,813
	Orta	45,77	17,05		
	Yüksek	48,00	20,62		
Psikolojik savunmasızlık	Düşük	27,65	8,64	2,307	,315
	Orta	24,95	9,10		
	Yüksek	25,38	9,65		
Somatik kaygı	Düşük	3,74	1,60	,997	,607
	Orta	3,85	1,61		
	Yüksek	4,17	1,66		
Kişisel denetim	Düşük	3,74	1,60	,997	,607
	Orta	3,85	1,61		
	Yüksek	4,17	1,66		
Fizyolojik savunmasızlık	Düşük	3,22	1,65	2,134	,344
	Orta	3,60	1,53		
	Yüksek	3,92	1,79		
Mpk ölçeği genel	Düşük	84,13	27,70	,455	,797
	Orta	82,03	28,61		
	Yüksek	85,63	34,07		

Çizelge 26'da belirtildiği gibi negatif performans algısı ile öğrencilerin ailelerinin ekonomik durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Psikolojik savunmasızlık ile öğrencilerin ailelerinin ekonomik durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Somatik kaygı ile öğrencilerin ailelerinin ekonomik durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Kişisel denetim ile öğrencilerin ailelerinin ekonomik durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Fizyolojik savunmasızlık ile öğrencilerin ailelerinin ekonomik durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Müzik performans kaygısı ölçeğini bütünü ile öğrencilerin ailelerinin ekonomik durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Alt problem 2.11: Katılımcıların anne eğitim durumları ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Katılımcıların anne eğitim durumları ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı farklılık bulunup bulunmadığını incelemek için Kruskal-Wallis H testi yapılmıştır. Sonuçlar Çizelge 27’ dedir.

Çizelge 27. Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşması

Alt boyut	Anne eğitim durumu	Ort.	Ss.	H.	P.
Negatif performans algısı	İlkokul	50,59	18,52	2,512	,473
	Ortaokul	45,23	14,96		
	Lise	46,10	15,49		
	Üniversite	44,06	18,69		
Psikolojik savunmasızlık	İlkokul	29,72	9,09	10,181	,017*
	Ortaokul	26,46	9,12		
	Lise	24,73	8,64		
	Üniversite	23,64	9,03		
Somatik kaygı	İlkokul	4,25	1,67	2,685	,443
	Ortaokul	3,69	1,55		
	Lise	3,93	1,50		
	Üniversite	3,70	1,70		
Kişisel denetim	İlkokul	4,25	1,67	2,685	,443
	Ortaokul	3,69	1,55		
	Lise	3,93	1,50		
	Üniversite	3,70	1,70		
Fizyolojik savunmasızlık	İlkokul	3,56	1,85	,258	,968
	Ortaokul	3,69	1,49		
	Lise	3,64	1,52		
	Üniversite	3,55	1,56		
Mpk ölçeği genel	İlkokul	92,38	29,85	3,900	,272
	Ortaokul	82,77	26,96		
	Lise	82,34	26,91		
	Üniversite	78,64	30,72		

Çizelge 27’de belirtildiği gibi negatif performans algısı ile öğrencilerin annelerinin eğitim durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Psikolojik savunmasızlık ile öğrencilerin annelerinin eğitim durumları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$). Somatik kaygı ile öğrencilerin annelerinin eğitim durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. ($p > 0,05$). Kişisel denetim ile öğrencilerin annelerinin eğitim durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p > 0,05$). Fizyolojik savunmasızlık ile öğrencilerin annelerinin eğitim durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p > 0,05$). Müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğrencilerin annelerinin eğitim durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Alt problem 2.12: Katılımcıların baba eğitim durumları ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Katılımcıların baba eğitim durumları ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı farklılık bulunup bulunmadığını incelemek için Kruskal-Wallis H testi yapılmıştır. Sonuçlar Çizelge 28’dedir.

Çizelge 28. Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Farklılaşması

Alt boyut	Baba eğitim durumu	Ort.	Ss.	H.	P.
Negatif performans algısı	İlkokul	51,93	19,39	4,065	,255
	Ortaokul	40,10	14,76		
	Lise	45,88	15,44		
	Üniversite	44,97	18,01		
Psikolojik savunmasızlık	İlkokul	30,11	9,48	8,277	,041*
	Ortaokul	24,60	8,53		
	Lise	24,77	8,52		
	Üniversite	24,26	9,11		
Somatik kaygı	İlkokul	4,26	1,89	5,162	,160
	Ortaokul	3,10	,88		
	Lise	3,88	1,44		
	Üniversite	3,86	1,68		
Kişisel denetim	İlkokul	4,26	1,89	5,162	,160
	Ortaokul	3,10	,88		
	Lise	3,88	1,44		
	Üniversite	3,86	1,68		
Fizyolojik savunmasızlık	İlkokul	3,78	1,99	4,511	,211
	Ortaokul	2,80	1,40		
	Lise	3,43	1,33		
	Üniversite	3,75	1,61		
Mpk ölçeği genel	İlkokul	94,33	31,68	4,712	,194
	Ortaokul	73,70	23,55		
	Lise	81,82	26,77		
	Üniversite	80,70	30,01		

Çizelge 28’de belirtildiği gibi negatif performans algısı ile öğrencilerin babalarının eğitim durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Psikolojik savunmasızlık ile öğrencilerin babalarının eğitim durumları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$). Somatik kaygı ile öğrencilerin babalarının eğitim durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p > 0,05$). Kişisel denetim ile öğrencilerin babalarının eğitim durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p > 0,05$). Fizyolojik savunmasızlık ile öğrencilerin babalarının eğitim durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p > 0,05$). Müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğrencilerin babalarının eğitim durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Alt problem 2.13: Katılımcıların bölüm dışında bir müzik grubuna üye olma durumları ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Katılımcıların bölüm dışında bir müzik grubuna üye olma durumları ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı farklılık bulunup bulunmadığını incelemek için Kruskal-Wallis H testi yapılmıştır. Sonuçlar Çizelge 29'dadır.

Çizelge 29. Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Bölüm Dışında Bir Müzik Grubuna Üye Olma Durumu Değişkenine Göre Farklılaşması

Alt boyut	Müzik grubuna üyelik durumu	Ort.	Ss.	H.	P.
Negatif performans algısı	Yok	47,16	17,36	,945	,815
	Orkestra	43,00	10,44		
	Koro	44,86	17,33		
	Canlı müzik	44,14	18,15		
Psikolojik savunmasızlık	Yok	25,73	9,10	,680	,878
	Orkestra	22,33	6,51		
	Koro	25,43	9,94		
	Canlı müzik	24,54	8,88		
Somatik kaygı	Yok	3,88	1,50	3,400	,334
	Orkestra	4,33	1,53		
	Koro	4,29	1,65		
	Canlı müzik	3,51	1,87		
Kişisel denetim	Yok	3,88	1,50	3,400	,334
	Orkestra	4,33	1,53		
	Koro	4,29	1,65		
	Canlı müzik	3,51	1,87		
Fizyolojik savunmasızlık	Yok	3,58	1,59	1,149	,765
	Orkestra	4,33	1,53		
	Koro	3,75	1,51		
	Canlı müzik	3,46	1,69		
Mpk ölçeği genel	Yok	84,24	28,56	,764	,858
	Orkestra	78,33	14,36		
	Koro	82,61	30,70		
	Canlı müzik	79,17	31,22		

Çizelge 29’da belirtildiği gibi negatif performans algısı ile öğrencilerin bölüm dışında bir müzik grubuna üye ola durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Psikolojik savunmasızlık ile öğrencilerin bir müzik grubuna üye ola durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Somatik kaygı ile öğrencilerin bir müzik grubuna üye ola durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Kişisel denetim ile öğrencilerin bir müzik grubuna üye ola durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Fizyolojik savunmasızlık ile öğrencilerin bir müzik grubuna üye ola durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğrencilerin bir müzik grubuna üye ola durumları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Alt problem 2.14: Katılımcıların bölümde performans sergileme durumları ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Katılımcıların bölümde performans sergileme durumları ile müzik performans kaygıları arasında anlamlı farklılık bulunup bulunmadığını incelemek için Kruskal-Wallis H testi yapılmıştır. Sonuçlar Çizelge 30’dadır.

Çizelge 30. Katılımcıların Müzik Performans Kaygılarının Bölümde Bireysel veya Grup İçinde Performans Sergileme Durumları Değişkenine Göre Farklılaşması

Alt boyut	Bölümde performans sergileme durumu	Ort.	Ss.	H.	P.
Negatif performans algısı	Henüz hiç performans sergilemedim	52,36	18,06	8,401	,015*
	Her dönem 1 ve üzeri	43,95	17,21		
	Her sene 1 ve üzeri	43,55	16,25		
Psikolojik savunmasızlık	Henüz hiç performans sergilemedim	28,34	9,67	7,585	,023*
	Her dönem 1 ve üzeri	25,44	8,65		
	Her sene 1 ve üzeri	23,60	8,66		
Somatik kaygı	Henüz hiç performans sergilemedim	4,34	1,43	6,088	,048*
	Her dönem 1 ve üzeri	3,91	1,67		
	Her sene 1 ve üzeri	3,60	1,64		
Kişisel denetim	Henüz hiç performans sergilemedim	4,34	1,43	6,088	,048*
	Her dönem 1 ve üzeri	3,91	1,67		
	Her sene 1 ve üzeri	3,60	1,64		
Fizyolojik savunmasızlık	Henüz hiç performans sergilemedim	4,04	1,68	5,165	,076
	Her dönem 1 ve üzeri	3,51	1,64		
	Her sene 1 ve üzeri	3,38	1,46		
Mpk ölçeği genel	Henüz hiç performans sergilemedim	93,43	29,98	8,756	,013*
	Her dönem 1 ve üzeri	80,72	27,86		
	Her sene 1 ve üzeri	77,73	28,08		

Çizelge 30'da belirtildiği gibi negatif performans algısı ile öğrencilerin bölümde bireysel veya grup içinde performans sergileme durumu değişkeni grupları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$). Psikolojik savunmasızlık ile öğrencilerin bölümde performans sergileme durumu değişkeni grupları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$). Somatik kaygı ile öğrencilerin bölümde bireysel veya grup içinde performans sergileme durumu değişkeni grupları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$). Kişisel denetim ile öğrencilerin bölümde bireysel veya grup içinde performans sergileme durumu değişkeni grupları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$). Fizyolojik savunmasızlık ile öğrencilerin bölümde bireysel veya grup içinde performans sergileme durumu değişkeni grupları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile bölümde bireysel veya grup içinde performans sergileme durumu değişkeni grupları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($<0,05$).

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

İlgili bölümde, çalışmanın sonuçları sunulmuş, literatürdeki çalışmalardan yararlanılarak tartışılmış ve araştırmadaki bulgulara göre sonraki çalışmalara fayda sağlayabileceği umulan öneriler sunulmuştur.

5.1.1. Katılımcıların Demografik Verilerine Yönelik Sonuçlar

Araştırmanın katılımcılarının %63,5'i kadın, %36,5'i erkektir.

Araştırmanın katılımcılarının %25,9'u Çanakkale 18 Mart Üniversitesinde, %25,9'u Balıkesir Üniversitesi'nde, %27,6'sı Aydın Adnan Menderes Üniversitesi'nde, %20,6'sı da Dokuz Eylül Üniversitesi'nde öğrenim görmektedirler.

Araştırmanın katılımcılarının, %25,9'u 1. Sınıf, %22,4'ü 2. Sınıf, %16,5'i 3. sınıf, %35,3'ü 4. Sınıftır.

Araştırmanın katılımcılarının, %11,8'i 18 yaşında, %14,7'si 19 yaşında, %15,3'ü 20 yaşında, %58,2 si 21 yaş üzeridir.

Araştırmanın katılımcılarının, %46,5'i Anadolu Lisesi, %53,5'i Güzel Sanatlar Lisesi mezunudur.

Araştırmanın katılımcılarının, %20,6'sı tek çocuk, %45,3'ü 2 kardeş, %18,2'si 3 kardeş, %15,9'u 4 ve üzeri kardeştir.

Araştırmanın katılımcılarının, %51,8'i 1. Çocuk, %25,9'u 2. Çocuk, %22,4'ü 3. çocuk ya da üzeridir.

Araştırmanın katılımcılarının, %23,5'i 1-3 yıl arası %30,6'sı 4-6 yıl arası, %27,6'sı 7-9 yıl arası, %18,2'si 10 yıl ya da üzerinde müzik eğitimi almıştır.

Araştırmanın katılımcılarının, %27,1'i günlük müzik eğitimi çalışmalarına 1 saatten az, %47,6'sı 1-2 saat arası, %24,1'i 3-4 saat arası, %1,2'si 5 saat ve üzeri zaman ayırmaktadır.

Araştırmanın katılımcılarının, %44,7'sinin ailesinde müzikle ilgilenen bir birey bulunurken, %55,3' ünün ailesinde müzikle ilgilenen bir birey bulunmamaktadır.

Araştırmanın katılımcılarının %13,5'i ailesinin ekonomik gelirinin düşük, %72,4'ü orta, %14,1'i yüksek olduğunu belirtmişlerdir.

Araştırmanın katılımcılarının, %18, 8'inin annesi ilkokul, %7,6'sı ortaokul, %34, 7'si lise, %38,8'i ise üniversite mezunudur.

Araştırmanın katılımcılarının, %15,9'u ilkokul, %5,9'u ortaokul, %32,9'u lise, %45,3'ü üniversite mezunudur.

Araştırmanın katılımcılarının, %61,2'si bölüm dışında bir müzik grubuna üye değilken, %1,8'i orkestrada, %16,5'i koroda, %20,6'sı canlı müzik olarak bölüm dışındaki müzik gruplarında yer almaktadır.

Araştırmanın katılımcılarının, %27,6'sı hiç, %25,3'ü her dönem bir ve üzeri olarak, %47,1'i her sene bir ve üzeri olarak bölüm içinde bireysel/grup içinde performans sergilemektedirler.

5.1.2. Katılımcıların Müzik Performans Kaygıları ile Demografik Bilgiler Arasındaki İlişkilere Yönelik Sonuçlar

Çalışmada müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile cinsiyet grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Literatür incelendiğinde kadınların ve erkeklerin müzik performans kaygısını farklı şekillerde deneyimlediği ve ilgili literatürdeki sonuçların araştırmanın sonuçları ile paralellik gösterdiği görülmektedir. Erözkan (2020) müzik öğretmeni adayları ile müzik performans kaygısı ve bireysel çalgı performans kaygısı arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında, müzik performans kaygısı ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşmıştır. Çalışmada, kadın öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına göre müzik performans kaygısı düzeylerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Coşkun, Şentürk ve Çırakoğlu (2017) konservatuar öğrencileri

ile yaptıkları çalışmalarında Türk müziği eğitimi alan kadın öğrencilerin müzik performans kaygılarının daha fazla olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Atayeter ve Can (2022) müzik öğretmenlerinin müzik performans kaygılarını ve iş doyumlarını inceledikleri çalışmalarında, araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin müzik performans kaygılarının kadın müzik öğretmenlerinde erkek müzik öğretmenlerine göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Araştırmada müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeyi grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır. Tokinan (2014) müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin müzik performans kaygılarını incelediği çalışmasında müzik öğretmeni adaylarının performans kaygısının sınıf düzeyine göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonucun araştırma sonucu ile paralellik gösterdiği görülmektedir. Jelen (2017) müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin müzik performans kaygıları ve piyano performans öz yeterlilik düzeylerini incelediği çalışmada birinci sınıf öğrencilerinin müzik performans kaygılarının ikinci ve dördüncü sınıfta eğitim alan öğrencilere göre daha düşük olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu farklılık, öğrencilerin birinci sınıf olmaları ve ilgili sınıfta, öğrenci sayılarında alana özgü lise mezunu olan öğrenci sayısının farklı dağılımının bir sonucu olabilir.

Araştırmada müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğretmen adaylarının yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır. Literatürde araştırmalarda farklı sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir. Dempsey ve Comeau (2019) genç müzisyenlerin müzik performans kaygısı ve öz-yeterliliklerini inceledikleri çalışmalarında, yaş gruplarının müzik performans kaygısı üzerinde anlamlı bir temel etkiye sahip olduğunu ve müzik performans kaygısının yaşla birlikte arttığını sonucuna ulaşmışlardır. Güdek ve Çiçek (2019), mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin müzik performans kaygılarını inceledikleri çalışmalarında, yaş grupları ile öğrencilerin müzik performans kaygısı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığını saptamışlardır. Bu farklılık araştırmanın katılımcılarının farklı yaş gruplarından oluşması nedeniyle olabilir.

Araştırmada, müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile mezun oldukları lise türü grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Araştırma sonuçları ile paralel olarak, Güven (2017) müzik öğretmeni adaylarının piyano sınavlarındaki kaygıları ve müzik performans kaygısı düzeylerini incelediği

araştırmada lise türü ile performans kaygısı arasında anlamlı bir ilişki bulmuş, güzel sanatlar lisesinden mezun olan öğrencilerin kaygı düzeylerinin daha düşük olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarından farklı olarak Güdek ve Aydın (2022) müzik öğretmeni adaylarının performans kaygıları ile öz-düzenleyici öğrenme becerileri arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında, mezun olunan lise türü ile müzik öğretmeni adayların kaygı düzeyleri arasında bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Bu durum katılımcıların yaşlarındaki ve sınıf düzeyindeki farklılıklardan kaynaklanıyor olabilir.

Araştırmada müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü kardeş sayısı grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır ancak başka kaygı türleri ile kardeş sayısı arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmaların araştırmanın sonucuyla paralellik gösterdiği görölmektedir. Ayberk (2011), çalışmasında üniversite sosyal kaygı düzeyleri ile bağlanma stillerini arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında öğrencilerin sosyal kaygıları ile sahip oldukları kardeş sayısı arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı sonucuna ulaşmıştır. Sarıtaş (2019) çalışmasında sınıf öğretmeni adaylarının mesleki kaygı düzeyleri ile kardeş sayısı arasında anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Araştırmada müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğrencilerin ailelerinde kaçınıcı çocuk olma durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır ancak diğer kaygı türleri ile ailede kaçınıcı çocuk olma durumu arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmaların yer aldığı görölmektedir. Hardt vd., (2017), bireylerin tek çocuk ve kaçınıcı kardeş olma durumları ile anksiyete/depresyon arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmalarında bireyin kaçınıcı kardeş olduğu ile kaygı ve depresyon arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığını saptamışlardır. Bu durum araştırmanın sonuçlarıyla örtüşmektedir.

Araştırmada müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğretmen adaylarının müzik eğitimi alma süresi arasında istatistiksel olarak farklılık bulunmamıştır. Ayyıldız (2019) çalgı eğitimi ve müzik performans kaygısı arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında, müzik eğitimi alma yılı ile çalgı performans kaygısı arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı sonucuna ulaşmıştır. Aydın (2021) müzik öğretmeni adaylarının öz-düzenleyici öğrenme becerileri ile müzik performans

kaygıları arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında 1-3 yıldır müzik eğitimi öğrencilerin kaygı düzeylerinin, 7 yıl ve üstü müzik eğitimi alan öğrencilerden daha yüksektir. Bu farklılık çalışma yapılan gruplardaki müzik eğitimi alma süresinin farklılığından kaynaklanıyor olabilir.

Araştırmada müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğrencilerin günlük müzik eğitimi çalışmalarına ayırdıkları süre arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Literatürde bu durumu destekleyen araştırmalar olduğu görülmektedir. Aydın (2021), müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öz-düzenleyici öğrenme becerileri ile müzik performans kaygıları arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında, öğretmen adaylarının çalgılarını çalışma süresi ile müzik performans kaygısı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşmıştır. Çalgılarını 1-2 saat çalışan müzik öğretmeni adaylarının müzik performans kaygıları, çalgılarını 3 saat ve üstü çalışan öğrencilerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Biasutti ve Concina (2014), başa çıkma stratejileri ve deneyimin müzik performans kaygısını yordamadaki rolünü incelediği çalışmalarında müzik performans kaygısı ile müzik eğitime ayrılan süre (pratik süresi) arasında anlamlı bir ilişki bulunmuşlardır. Müzisyenlerin ne kadar az pratik yaparsa, müzik performans kaygılarının o kadar yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Araştırmada müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğrencilerin ailelerinde müzik ile ilgilenen kişiler bulunma durumları arasında istatistiksel olarak farklılık bulunmuştur. Hışım (2022) öğrencilerinin çalgı çalışma sürecinde öz düzenleme becerileri ile sahne performansına yönelik kaygı durumlarını incelediği çalışmasında, öğrencilerin ailelerinde müzikle profesyonel ya da amatör olarak ilgilenen bir birey bulunması durumu ile müzik performans kaygısı arasında bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Araştırmanın sonucunun, bu çalışmanın sonucuyla örtüştüğü görülmektedir.

Araştırmada müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğrencilerin ailelerinin ekonomik durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır. Literatürde benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır ancak diğer disiplinlerde de benzer sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir. Polat (2019) hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulama sırasında yaşadıkları kaygı düzeyleri ve kaygı yaşamasına neden olan faktörleri araştırdığı çalışmasında ailenin aylık geliriyle

öğrencilerin sürekli kaygı puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğrencilerin annelerinin eğitim durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır. Literatürde araştırma sonucunu destekleyen birçok araştırma bulgusunun yer aldığı görülmektedir. Atay (2018), müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin akademik motivasyonları ve müzik performans kaygı düzeylerini incelediği çalışmasında, öğretmen adaylarının anne eğitim durumu ile müzik performans kaygısı puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Özerin (2015) müzik eğitimi görmekte olan öğrencilerin problem çözme becerileri ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında müzik performans kaygısı düzeyi ile anne eğitim durumu arasında bir anlamlılık olmadığını saptamıştır. Araştırmaların sonuçlarının, bu çalışmanın sonucunu desteklediği görülmektedir.

Araştırmada müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğrencilerin babalarının eğitim durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır. Özerin, (2015) müzik eğitimi görmekte olan öğrencilerin problem çözme becerileri ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında öğrencilerin babalarının eğitim düzeyi ile müzik performans kaygısı puanlarında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Araştırmanın sonuçlarının, bu çalışmanın sonucuyla örtüştüğü görülmektedir.

Araştırmada müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile öğrencilerin bir müzik grubuna üye olma durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır. Pirlibeyoğlu, (2022) müzik öğretmeni adaylarının çalgı performansı öz yeterlikleri ve müzik performans kaygılarının öğrenci başarısı üzerine etkisini araştırdığı çalışmada katılımcıların müzik topluluklarında yer alma durumları ile müzik performans kaygı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Puan ortalamalarına bakıldığında herhangi bir müzik grubunda yer almayan katılımcıların müzik performans kaygılarının toplam puan ortalamalarının bir müzik grubunda aktif olarak yer alan katılımcıların puan ortalamalarına oranla daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın sonuçlarının, bu çalışmanın sonucuyla örtüştüğü görülmektedir.

Araştırmada müzik performans kaygısı ölçeğinin bütünü ile bölümde performans sergileme durumu değişkeni grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı

farklılık bulunmuştur. Paliaukiene vd., (2018) müzik akademisi öğrencilerinin müzik performans kaygılarını incelediği çalışmalarında performans sergileme (konser) durumu ile müzik performans kaygısı arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bu sonuca göre yüksek müzik performans kaygısı düşük konser aktivitesi ile ilişkili bulunmuştur. Araştırmanın sonuçlarının, bu çalışmanın sonucunu destekler nitelikte olduğu görülmektedir.

5.1.3. Katılımcıların Anne Baba Tutumları ile Müzik Performans Kaygıları Arasındaki İlişkiye Yönelik Sonuçlar

Araştırmada anne baba tutum ölçeğinin demokratik tutum alt boyutu ile müzik performans kaygısı ölçeğinin geneli ve alt boyutları arasında farklı düzeylerde negatif ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın bu sonuçları; ebeveynleri demokratik tutuma sahip bireylerin, ebeveynleri diğer tutumlara sahip bireylerden daha az müzik performans kaygısı deneyimlediğini ortaya koymuştur. Yapılan araştırmalar demokratik tutumun çocuklarda olumlu uyum, psikososyal gelişim, daha düşük sorunlu davranış ve sapkın davranış oranları gibi olumlu sonuçlarla ilişkili olduğunu göstermektedir. (Lamborn vd., 1991; Slicker, 1998). İlgili alanyazında müzik alanında benzer bir çalışmaya rastlanmamakla beraber, farklı kaygı türleri ve ebeveyn tutumlarını inceleyen çalışmalarda, demokratik ebeveyn tutumu ve kaygı arasındaki negatif ilişkiyi ortaya koyan birçok araştırma sonuçlarının yer aldığı görülmektedir (Soysa ve Weiss, 2014; Xu vd., 2017). Choong (2023) ebeveynlik stillerinin ergenlerin sosyal kaygı gelişimine etkilerini incelediği araştırmada, demokratik ebeveynliğin bireyler üzerinde iyi bir etki sağladığı, sosyal kaygının yaygınlığını azalttığı, ebeveynleri demokratik tutuma sahip bireylerin daha az sosyal kaygı yaşadığı sonucuna ulaşmıştır. Ataş (2021) üniversite öğrencilerinin anne baba tutumları ile sınav kaygısı ve akademik başarı arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında demokratik anne baba tutumu ile sınav kaygısı arasında negatif yönde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Özdemir (2021) algılanan ebeveyn tutumları ile kaygı, depresyon ve stres düzeyini incelediği araştırmasında ebeveynleri demokratik tutuma sahip bireylerin kaygı düzeylerinin düşük düzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Araştırmada anne baba tutum ölçeğinin koruyucu-istekçi tutum alt boyutu ile müzik performans kaygısı ölçeğinin geneli ve tüm alt boyutları arasında farklı

düzeylelerde pozitif bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın bu sonuçlarının ebeveynleri koruyucu-istekçi tutuma sahip bireylerin kendilerine duydukları güvenin zayıf olmasında ve daha bağımlı bireyler olmalarından kaynaklanıyor olabileceği söylenebilir. İlgili alanyazında müzik alanında benzer bir çalışmaya rastlanmamakla beraber, farklı kaygı türleri ve koruyucu-istekçi ebeveyn tutumları arasındaki pozitif ilişkiyi ortaya koyan birçok araştırma sonuçlarının yer aldığı görülmektedir (Delen, 2021; Eken, 2019; Savaşlı ve şahin Sak, 2019). Dereli (2020), lise öğrencilerinde anne baba tutumları, benlik kaygısı, mükemmeliyetçilik, kaygı ve depresyon arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında algılanan koruyucu-istekçi tutum ile öğrencilerin kaygı düzeyi arasında pozitif bir ilişki olduğunu bulmuştur. Ayrıca koruyucu-istekçi tutum ile kendi yönelik ve sosyal kaynaklı mükemmeliyetçilik alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Karlı (2019), ebeveyn tutumları ile bireylerdeki kaygı düzeyi arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmada koruyucu-istekçi tutum yükseldikçe bireylerdeki sürekli kaygının da yükseldiği sonucuna ulaşmıştır. Dokuzlu (2016), 18-25 yaş aralığındaki üniversite öğrencilerinin algıladıkları ebeveyn tutumları ve kaygı düzeylerini incelediği çalışmada öğrencilerin kaygı düzeyinde diğer ebeveyn tutumlarının bir ilişkisi olmadığı, yalnız koruyucu-istekçi tutum ile öğrencilerin kaygı düzeyleri arasında pozitif bir ilişki olduğu sonucuna varmıştır.

Araştırmada anne baba tutum ölçeğinin otoriter tutum alt boyutu ile müzik performans kaygısı ölçeğinin geneli ve tüm alt boyutları arasında pozitif ve farklı düzeylerde bir ilişki olduğu belirlenmiştir. İlgili alanyazında müzik alanında benzer çalışmalara rastlanmamakla beraber, farklı kaygı türleri ve otoriter ebeveyn tutumları arasındaki pozitif ilişkiyi ortaya koyan birçok araştırma sonuçlarının yer aldığı görülmektedir (Ballash vd., 2006, oban ve Kısa, 2020; Yaffe, 2018). Eri, (2018) ebeveynleri otoriter tutuma sahip bireylerin başarı motivasyonlarının olumsuz etkilendiği sonucuna ulaşmıştır. Olumsuz başarı motivasyonunun da bireylerde başaramama korkusuna yol açtığı dolayısıyla da performans kaygısına sebebiyet verebileceği yorumu yapılabilir. Timpano vd., (2015) kaygı duyarlılığı ve ebeveyn tutumlarının ilişkisini incelediği çalışmada, otoriter ebeveynliğin kaygı ve depresyon belirtileriyle ve genç yetişkinlerde artan kaygı duyarlılığı ile önemli derecede ilişkili olduğunu sonucuna ulaşmıştır. Gölçek (2020) lise öğrencilerinde algılanan ebeveyn tutumları ve sınav kaygısı arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında, algılanan

otoriter tutumun sınav kaygısına yüksek derecede aracılık ettiği sonucuna ulaşmıştır. Rezaei vd., (2018) ebeveynlik tutumları ile öğrencilerdeki kaygı düzeyi arasındaki ilişkiyi araştırdıkları araştırmada otoriter ebeveyne sahip olmaları ve öğrencilerin kaygı düşünceleri arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur.

5.2. neriler

Araştırmanın sonuçlarına göre şunlar önerilebilir;

- Çalışma müzik ğretmeni adaylarından oluşan 170 kişilik bir araştırma grubu ile yürütülmüştür. Başka araştırmalarda farklı ğrenci sayısı ve düzeyi ile çalışılabilir.
- Bu araştırmada yer verilmemiş olan demografik değişkenlerin de müzik ğretmeni adaylarının müzik performans kaygılarının üzerindeki etkileri araştırılabilir.
- Bu araştırma nicel bir araştırmadır. Diğer araştırmacılar tarafından konu ile ilgili nitel bir araştırma yapılabilir.
- Müzik ğretmenliği ve diğer müzik bölümlerinde öğrencilere yaşadıkları müzik performans kaygısı ile baş etme yöntemleri ile ilgili dersler ve eğitimler verilmesi önerilebilir.
- Öğrencilerin daha çok müzik etkinliklerine (konser, resital) teşvik edilmesinin onlara deneyim sağlayacağı düşünüldüğünden, müzik eğitimi bölümlerinde daha fazla konser etkinliklerine yer verilmesi önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Akgül, Ç. (2019). *Müziyenlerde performans kaygısı, trompet performansına etkileri ve başa çıkma yöntemleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü.
- Alkın, T. ve Onur, E. (2007). Anksiyete kavramı ve anksiyete bozukluklarına genel bir bakış. E. Köroğlu, C. Güleç, S. Şenol (Editörler), *Psikiyatri temel kitabı* içinde (s. 296-303). Ankara: Hekimler Yayın Birliği Basım Yayın.
- Altenmüller, E. and McPherson, G.E. (2007). *Neurosciences in music pedagogy*. Oxford: Nova Science Publishers.
- Altay, F.B. and Gure, A. (2012). Relationship among the parenting styles and the social competence and prosocial behaviors of the children who are attending to state and private preschools. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 12 (4), 2712-2718.
- Anlı, İ. and Karşlı, T.A. (2010). Perceived parenting style, depression and anxiety levels in a Turkish late-adolescent population. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2 (2), 724-727.
- Ay, K. (2022). *Müzik performans kaygısının korno sanatçıları örneklemini üzerinden nitel olarak incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü.
- Aydın, B. (2017). *Konservatuvarda ortaokul ve lise düzeyinde öğrenim gören müzik öğrencilerinin müzik performans kaygı düzeyleri ile duygusal zeka düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ballash, N., Leyfer, O., Buckley, A.F. and Woodruff-Borden, J. (2006). Parental control in the etiology of anxiety. *Clinical Child and Family Psychology Review*, (9), 113-133.
- Baş, G. (2023). *Tutum-davranış ilişkisi ve ideolojik asimetri: Güneydoğu bölgesindeki Türk, Arap ve Kürtlerin Suriyeli göçmenlere yönelik tutumları ve sosyal mesafe algıları*. Yayınlanmamış Doktora tezi. Bursa: Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Başbuğ, S., Cesur, G. ve Durak-Batıgün, A. (2016). Algılanan ebeveynlik biçimi ve yetişkin ayrılma anksiyetesi: kişilerarası bilişsel çarpıtmaların aracı rolü. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 27, 1-13.
- Barlow, D.H. (2004). *Anxiety and its disorders: The nature and treatment of anxiety and panic*. (2nd Edition), USA: Guilford Press.
- Baumrind, D. (1967). Child care practices anteceding three patterns of preschool behavior. *Genetic Psychology Monographs*, 75 (1), 43-88.

- Baumrind, D. (1991). The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. *The Journal of Early Adolescence*, 11 (1), 56-95.
- Biasutti, M. and Concina, E. (2014). The role of coping strategy and experience in predicting music performance anxiety. *Musicae Scientiae*, 18 (2), 189-202.
- Bjorklund, D.F. and Myers, A.J. (2019). The evolution of parenting and evolutionary approaches to childrearing. M. H. Bornstein (Ed.), In *Handbook of parenting* (s. 3-29). New York: Routledge.
- Blanchard, D.C., Griebel, G. and Nutt, D.J. (Ed.). (2011). *Handbook of anxiety and fear* (s. 3). Amsterdam: Elsevier.
- Bozkurt, N. (2004). Bir grup üniversite öğrencisinin depresyon ve kaygı düzeyleri ile çeşitli değişkenler arasındaki ilişkiler. *Eğitim ve Bilim*, 29 (133), 52-59.
- Brown, L.H., Silvia, P.J., Myin-Germeys, I. and Kwapil, T.R. (2007). When the need to belong goes wrong: The expression of social anhedonia and social anxiety in daily life. *Psychological Science*, 18 (9), 778-782.
- Brown, A.M. and Whiteside, S.P. (2008). Relations among perceived parental rearing behaviors, attachment style, and worry in anxious children. *Journal of Anxiety Disorders*, 22 (2), 263-272.
- Brugués, A.O. (2011). Music performance anxiety-part 1: A review of its epidemiology. *Medical Problems of Performing Artists*, 26 (2), 102-105.
- Calvo, M.G. and Eysenck, M.W. (2008). Affective significance enhances covert attention: Roles of anxiety and word familiarity. *Quarterly Journal of Experimental Psychology*, 61 (11), 1669-1686.
- Cambridge Dictionary. (2022) *Cambridge dictionary*. <https://dictionary.cambridge.org/> (Erişim tarihi: 01.09.2022).
- Choong, M. (2023). The effect of parenting styles on development of adolescent's social anxiety. *Journal of Education, Humanities and Social Sciences*, (8), 1810-1816.
- Chorpita, B.F. and Barlow, D.H. (1998). The development of anxiety: The role of control in the early environment. *Psychological bulletin*, 124 (1), 227-264.
- Crano, W.D. and Prislin, R. (2006). Attitudes and persuasion. *Annu. Rev. Psychol.*, (57), 345-374.
- Cunningham, M. (2001). The influence of parental attitudes and behaviors on children's attitudes toward gender and household labor in early adulthood. *Journal of Marriage and Family*, 63 (1), 111-122.
- Çağdaş, A. ve Seçer, Z.Ş. (2005). *Anne-baba eğitimi*. Ankara: Eğitim Kitabevi.
- Çakır, S.G. and Aydın, G. (2005). Parental attitudes and ego identity status of Turkish adolescents. *Adolescence*, 40 (160), 847-859.
- Çoban, Y. and Kısa, C. (2020). Analysis of the relation between social anxieties and parental attitudes of the adolescent high school students. *Psychology Research on Education and Social Sciences*, 1 (1), 1-10.
- Diamond, E. (2015). *Performance and cultural politics*. New York: Routledge.

- Eken, V. (2019). *İstanbul örnekleminde üniversite öğrencilerinde algılanan ebeveyn tutumunun sosyal kaygı ve mükemmeliyetçilik düzeylerine etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Elwood, L.S., Wolitzky-Taylor, K. and Olatunji, B.O. (2012). Measurement of anxious traits: A contemporary review and synthesis. *Anxiety, Stress & Coping*, 25 (6), 647-666.
- Endler, N.S. and Kocovski, N.L. (2001). State and trait anxiety revisited. *Journal of Anxiety Disorders*, 15 (3), 231-245.
- Erözkan, A. (2012). Examination of relationship between anxiety sensitivity and parenting styles in adolescents. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 12 (1), 52-57.
- Erözkan, İ. (2020). Müzik öğretmeni adaylarının müzik performans kaygısı ile bireysel çalgı performans sınavı kaygısı arasındaki ilişki. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Eysenck, M. W. and Calvo, M. G. (1992). Anxiety and performance: The processing efficiency theory. *Cognition & Emotion*, 6 (6), 409-434.
- Güdek, B. and Aydın, Ş. (2022). Müzik öğretmeni adaylarının öz-düzenleyici öğrenme becerilerinin incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science*, 132 (132), 44-68.
- Güven, E. (2017). Levels of music performance anxiety and test anxiety of Turkish prospective music teachers in piano exams. *International Journal of Music Education*, 35 (2), 154-164.
- Hardt, J., Weyer, L., Dragan, M. and Laubach, W. (2017). Anxiety and depression as an effect of birth order or being an only child: Results of an internet survey in Poland and Germany. *Insights on the Depression and Anxiety*, (1), 015-022.
- Heaven, P. and Ciarrochi, J. (2008). Parental styles, gender and the development of hope and self-esteem. *European Journal of Personality: Published for the European Association of Personality Psychology*, 22 (8), 707-724.
- Jelen, B. (2017). Müzik öğretmeni adaylarının müzik performans kaygısı ve piyano performans öz yeterlik düzeylerinin incelenmesi. *Idil Journal of Art and Language*, 6 (39), 3389-3414.
- Karlı, N. (2019). *Lise öğrencilerinin anne baba tutumları ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Üsküdar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kaya, M. ve Varol, K. (2004). İlahiyat fakültesi öğrencilerinin durumluk sürekli kaygı düzeyleri ve kaygı nedenleri (Samsun örneği). *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (17), 31-63.
- Kaya, A., Bozaslan, H. ve Gülten, G. (2012). Üniversite öğrencilerinin anne-baba tutumlarının problem çözme becerilerine, sosyal kaygı düzeyine ve akademik başarılarına etkisi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (18), 208-225.

- Kemler, D.S. (1989). *Anger in secondary school sport coaches: An investigation into two intervention strategies for its control*. Florida: The Florida State University.
- Kenny, D.T. (2006). Music performance anxiety: Origins, phenomenology, assessment and treatment. *Context: Journal of Music Research*, (31), 51-64.
- Kenny, D. (2011). *The psychology of music performance anxiety*. Oxford: OUP.
- Kılıç, S., Var, E.C. and Kumandas, H. (2015). Effect of parental attitudes on skills of emotional management in young adults. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 191, 930-934.
- Kordi, A. and Baharudin, R. (2010). Parenting attitude and style and its effect on children's school achievements. *International Journal of Psychological Studies*, 2 (2), 217-222.
- Krohne, H. W. and Hindel, C. (2000). Anxiety, cognitive interference, and sports performance: The cognitive interference test - table tennis. *Anxiety, Stress and Coping*, 13 (1), 27-52.
- Kuzgun, Y. ve Eldeleklioğlu, J. (1999). 'Ana baba tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (1), 63-68.
- Kuzgun, Y. ve Eldeleklioğlu, J. (2012). Rehberlik ve psikolojik danışmada kullanılan ölçekler. Y. Kuzgun, ve F. Bacanlı (Editörler), *Anne baba tutumları ölçeği içinde* (s. 65-71), Ankara: Nobel Yayınları.
- Leal, P.C., Goes, T.C., da Silva, L.C.F. and Teixeira-Silva, F. (2017). Trait vs. state anxiety in different threatening situations. *Trends in Psychiatry and Psychotherapy*, 39, 147-157.
- Lehrer, P.M., Goldman, N.S. and Strommen, E.F. (1990). A principal components assessment of performance anxiety among musicians. *Medical Problems of Performing Artists*, 5 (1), 12-18.
- Maccoby, E.E. (2000). Parenting and its effects on children: On reading and misreading behavior genetics. *Annual Review of Psychology*, 51 (1), 1-27.
- Maior, G.R., Verplanken, B. and Haddock, G. (2018). *The psychology of attitudes and attitude change*. Sage.
- McLeod, B.D., Wood, J.J. and Weisz, J.R. (2007). Examining the association between parenting and childhood anxiety: A meta-analysis. *Clinical Psychology Review*, 27 (2), 155-172.
- Moore, G.F., Rothwell, H. and Segrott, J. (2010). An exploratory study of the relationship between parental attitudes and behaviour and young people's consumption of alcohol. *Substance Abuse Treatment, Prevention, and Policy*, 5 (1), 1-14.
- Nacakcı, Z. ve Dalkıran, E. (2011). Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin bireysel çalgı sınavına yönelik kaygıları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3 (5), 46-56.
- Osborne, M.S. and Franklin, J. (2002). Cognitive processes in music performance anxiety. *Australian Journal of Psychology*, 54 (2), 86-93.

- Oskanbaş, A. (2023). *Yetişkinlerde mizacın zarardan kaçınma boyutunun, ebeveynlik stillerinin ve durumluk-sürekli kaygı düzeyinin anksiyete duyarlılığına yordayıcı etkileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özerin, F. (2015). *Profesyonel müzik eğitimi görmekte olan öğrencilerin problem çözme becerileri ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Paliaukiene, V., Kazlauskas, E., Eimontas, J. and Skeryte-Kazlauskiene, M. (2018). Music performance anxiety among students of the academy in Lithuania. *Music Education Research*, 20 (3), 390-397.
- Patrikakou, E.N. (1997). A model of parental attitudes and the academic achievement of adolescents. *Journal of Research & Development in Education*, 31, 7-26.
- Petty, R.E. and Brinol, P. (2010). Attitude change. R. F. Baumeister & E. J. Finkel (Eds.), In *Advanced Social Psychology: The State of the Science* (p. 217-259). New York: Oxford University Press.
- Pickens, J. (2005). Attitudes and perceptions. *Organizational Behavior in Health Care*, 4 (7), 43-76.
- Rachman, S. and Rachman, S.J. (2013). *Anxiety*. London: Psychology Press.
- Rapee, R.M. (1997). Potential role of childrearing practices in the development of anxiety and depression. *Clinical Psychology Review*, 17 (1), 47-67.
- Rezaei, J., Kothadiya, O., Tavasszy, L. and Kroesen, M. (2018). Quality assessment of airline baggage handling systems using SERVQUAL and BWM. *Tourism Management*, (66), 85-93.
- Safrancı, B. (2015). *Emotional aspects of psychological symptoms: The roles of parenting attitudes and emotion dysregulation*. Doctoral Thesis. Ankara: Middle East Technical University, Graduate School of Social Sciences.
- Sahranç, Ü. (2007). *Stres kontrolü, genel öz-yeterlik, durumluk kaygı ve yaşam doyumuyla ilişkili bir akış modeli*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Salecl, R. (2004). *On anxiety*. London and New York: Routledge.
- Sarıtaş, S. (2019). *Sınıf öğretmeni adaylarının psikolojik iyi oluş halleri, mesleki kaygı düzeyleri ve özyeterlik inançlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Savaşlı, E. ve Şahin-Sak, İ.T. (2019). Ebeveyn tutumları ile yetişkin ayrılık kaygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17 (4), 88-105.
- Schechner, R. (2017). *Performance studies: An introduction*. London and New York: Routledge.
- Seipp, B. (1991). Anxiety and academic performance: A meta-analysis of findings. *Anxiety Research*, 4 (1), 27-41.
- Silva, M., Dorso, E., Azhar, A. and Renk, K. (2007). The relationship among parenting styles experienced during childhood, anxiety, motivation, and

- academic success in college students. *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice*, 9 (2), 149-167.
- Sinden, L.M. (1999). *Music performance anxiety: Contributions of perfectionism, coping style, self-efficacy, and self-esteem*. Unpublished Doctoral Thesis. USA: Arizona State University.
- Slicker, E.K. (1998). Relationship of parenting style to behavioral adjustment in graduating high school seniors. *Journal of Youth and Adolescence*, 27 (3), 345-372.
- Spera, C. (2005). A review of the relationship among parenting practices, parenting styles, and adolescent school achievement. *Educational Psychology Review*, (17), 125-146.
- Spielberger, C.D. (1966). Theory and research on anxiety. *Anxiety and Behavior*, 1 (3), 413-428.
- Strongman, K.T. (1995). Theories of anxiety. *New Zealand Journal of Psychology*, 24 (2), 4-10.
- Sylvers, P., Lilienfeld, S.O. and LaPrairie, J.L. (2011). Differences between trait fear and trait anxiety: Implications for psychopathology. *Clinical Psychology Review*, 31 (1), 122-137.
- Taborsky, C. (2007). Musical performance anxiety: A review of literature. *Update: Applications of Research in Music Education*, 26 (1), 15-25.
- Taylor, D. (2015). *Performance*. ABD: Duke University Press.
- Tekin, A.K. (2019). Parent involvement in the education of children with chronic diseases: Working and sharing for children. M. Khosrow-Pour (Ed.), In *Early childhood development: concepts, methodologies, tools, and applications*, (p. 1124-1137). Hershey: IGI Global.
- Thergaonkar, N.R. and Wadkar, A. J. (2007). Relationship between test anxiety and parenting style. *Journal of Indian Association for Child and Adolescent Mental Health*, 3 (1), 10-12.
- Thompson, W., Dalla Bella, S. and Keller, P.E. (2006). Music performance. *Advances in Cognitive Psychology*, 2 (2-3), 99-102.
- Tokinan, B.Ö. (2014). Öğretmen adaylarının müzik performans kaygılarının bireysel özellikler bakımından incelenmesi. *Fine Arts*, 9 (2), 84-100.
- Türk Dil Kurumu (2022). Kaygı. *Güncel Türkçe sözlük*. <https://sozluk.gov.tr/>. (Erişim tarihi: 01.09.2022).
- Uzun, Y. (2021). *Güncel sanat tutum ölçeğinin geliştirilmesi ve resim-iş öğretmenliği öğrencilerinin güncel sanata yönelik tutumlarının incelenmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Vignoli, E., Croity-Belz, S., Chapeland, V., de Phillipis, A. and Garcia, M. (2005). Career exploration in adolescents: The role of anxiety, attachment, and parenting style. *Journal of Vocational Behavior*, 67 (2), 153-168.

- Wiedemann, A., Vogel, D., Voss, C. and Hoyer, J. (2022). How does music performance anxiety relate to other anxiety disorders?. *Psychology of Music*, 50 (1), 204-217.
- Wilson, T.D., Hodges, S.D. and LaFleur, S.J. (1995). Effects of introspecting about reasons: inferring attitudes from accessible thoughts. *Journal of Personality and Social Psychology*, 69 (2), 181-192.
- Wolfradt, U., Hempel, S. and Miles, J.N. (2003). Perceived parenting styles, depersonalisation, anxiety and coping behaviour in adolescents. *Personality and Individual Differences*, 34 (3), 521-532.
- Xu, M., Purdon, C., Seli, P. and Smilek, D. (2017). Mindfulness and mind wandering: The protective effects of brief meditation in anxious individuals. *Consciousness and Cognition*, (51), 157-165.
- Yaffe, Y. (2018). Establishing specific links between parenting styles and the s-anxieties in children: Separation, social, and school. *Journal of Family Issues*, 39 (5), 1419-1437.
- Yavuzer, H. (1990). *Yaygın ana baba tutumları, ana baba okulu*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Zeidner, M. and Matthews, G. (2010). *Anxiety 101*. New York: Springer Publishing Company.

EKLER

Ek-1. Kişisel Bilgi Formu

1. Cinsiyetiniz: () Kadın () Erkek
2. Sınıfınız: () 1. Sınıf () 2. Sınıf () 3. Sınıf () 4. Sınıf
3. Yaşınız: () 17 () 18 () 19 () 20 () 21 () 21 ve üzeri
4. Mezun olduğunuz lise türü hangisidir?
 - () Anadolu Lisesi
 - () Meslek Lisesi
 - () Güzel Sanatlar Lisesi
 - () Konservatuvar
 - () Diğer:
5. Kaç kardeşiniz?
 - () Tek çocuğum
 - () 2 kardeş
 - () 3 kardeş
 - () 4 ve üzeri
6. Kaçınıcı kardeşiniz?
Belirtiniz:
7. Kaç yıldır müzik eğitimi alıyorsunuz?
 - () 1-3 yıl
 - () 4-6 yıl
 - () 7-9 yıl
 - () 10 yıl ve üzeri |

8. Günlük müzik eğitimi ile ilgili çalışmalarınıza ayırdığınız süre nedir?

- 1 saatten az
- 1-2 saat
- 3-4 saat
- 5 saat ve üzeri

9. Ailenizde müzik ile ilgilenen bireyler var mı?

- Evet
- Hayır

10. Ailenizin ekonomik durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Düşük
- Orta
- Yüksek

11. Annenizin eğitim durumu nedir?

- Okur-yazar değil
- İlkokul
- Ortaokul
- Lise
- Üniversite
- Yüksek Lisans
- Doktora

12. Babanızın eğitim durumu nedir?

- Okur-yazar değil
- İlkokul
- Ortaokul
- Lise
- Üniversite
- Yüksek Lisans
- Doktora

13. Bölüm dışında düzenli olarak içinde bulunduğunuz bir müzik grubu var

- Orkestra
- Koro
- Canlı Müzik

14. Bölümünüzde bireysel veya bir grup içinde performans sergileme durumunuz nedir?

- Henüz hiç performans sergilemedim
- Her dönem 1 ve üstü
- Her yıl 1 ve üstü

Ek-2. Anne Baba Tutumları Ölçeği

Size anne babaların çocuklarını hangi yöntemle eğittiğini, çocuklarına toplumsal davranışlar kazandırırken nasıl davrandığını ifade eden cümlelerden oluşan bir liste verilmiştir. Size uygun olduğunu düşündüğünüz seçeneği işaretleyiniz.

Batuhan ERTUNÇ

- 1) Bana her zaman güven duygusu vermiş ve beni sevdiğini hissettirmiştir.
- 2) Çok yönlü gelişmem için beni olanakları ölçüsünde desteklemiştir.
- 3) Her yaptığım işin olumlu yanlarını değil kusurlarını görmüş ve beni eleştirmiştir.
- 4) Her zaman başıma kötü bir şey geleceğim gibi beni koruyup kollamaya çalışır.
- 5) Aramızdaki ilişki ona içimi açmaya cesaret edemeyeceğim kadar resmidir.
- 6) Arkadaşlarımı eve çağırılmama izin verir, geldiklerinde onlara iyi davranırdı.
- 7) Elinden geldiği kadar, her konuda fikrimi almaya özen gösterir.
- 8) Çevremizdeki çocuklarla beni karşılaştır, onların benden daha iyi olduğunu söylerdi.
- 9) Bana hükmetmeye çalışır.
- 10) Bugün bile alışverişe çıkacağım zaman, kandırılacağımı düşünerek benimle gelmek ister.
- 11) Benden her zaman gücümün üstünde başarı beklemiştir.
- 12) Fiziksel ve duygusal olarak kendisine yakın olmak istediğim zaman soğuk ve itici davranırdı.
- 13) Sorunlarımı onunla rahatlıkla konuşabilirim.
- 14) Neden bazı şeyleri yapmam ya da yapmamam gerektiğini bana açıklar.
- 15) Birlikte olduğumuz zamanlar ilişkimiz çok arkadaşçadır.
- 16) Kendi istediği mesleği seçmem konusunda beni zorlamıştır.
- 17) Sevmediğim yemekleri, yarayacağı düşüncesiyle zorla yedirirdi.
- 18) Sınavlarda hep üstün başarı göstermemi istemiştir.
- 19) Kendimi yönetebileceğim yaşlarda bile her gittiği yere beni de götürür.
- 20) Evde bir konu tartışılırken görüşlerimi söylemem için beni teşvik eder.

Ek- 2. Devamı

- 21) Küçük yaşımdan itibaren der çalışma ve okuma alışkanlığı kazanmam konusunda bana yardımcı olmuştur.
- 22) Küçüklüğümde bana yeterince vakit ayırır, parka sinemaya götürmeyi ihmal etmezdi.
- 23) Benim gibi bir evladı olduğu için kendini bahtsız hissettiğini sanıyorum.
- 24) Okulda başarılı olamam konusunda beni zorlar, kırık not aldığımında cezalandırırdı.
- 25) Beni kendi emellerine ulaşmak için bir araç olarak kullanırdı.
- 26) Beni daima yapabileceğimden fazlasını yapmaya zorlamıştır.
- 27) Paramı nereye harcadığımı ayrıntılı bir şekilde denetler.
- 28) Her zaman, her işte kusursuz olmam gerektiği inancındadır.
- 29) Ona yaklaşmak istediğimde daima sıcak bir şekilde karşılık verir.
- 30) Bana önemli ve değerli olduğum inancını aşlamıştır.
- 31) Cinsellik konusunda karşılaştığım sorunları kendisine anlatmak istediğimde hep ilgisiz kalmıştır.
- 32) Benim iyiliğimi istediğini, benim için neyin iyi olduğunu ancak kendisinin bileceğini söyler.
- 33) Her zaman nerede olduğumu ve ne yaptığımı merak eder.
- 34) İyi bir iş yaptığımda beni övmekten çok daha iyisini yapmam gerektiğini söyler.
- 35) Cinsel konularda çok tutucu olduğu için onun yanında bu konulara ilgi gösteremem.
- 36) Aile ile ilgili karalar alınırken benim de fikrimi öğrenmek ister.
- 37) Beni olduğum gibi kabul etmiştir.
- 38) Başkalarına benden daha çok önem verir ve onlara daha nazik davranır.
- 39) Günlük olaylar hakkında anlattıklarımı dinler ve bana açıklayıcı cevaplar verir.
- 40) Benimle genellikle sert bir tonda ve emrederek konuşur

Ek-3. Kenny Müzik Performans Kaygısı Ölçeği

Aşağıda genel olarak ve **bir performans öncesinde veya performans sırasında** kendinizi nasıl hissettiğinizle ilgili ifadeler yer almaktadır. Lütfen her ifadeye ne kadar katıldığınızı veya katılmadığınızı belirten sayıyı yuvarlak içine alınız. Teşekkür ederim.

Batuhan ERTUNÇ

Tamamen Katılmıyorum Tamamen Katılıyorum

1 Sık sık bir şeyler yapacak gücü bulmakta zorlanırım	0	1	2	3	4	5	6
Sıkça, hayatın bana verebileceği fazla bir şey olmadığını düşünürüm	0	1	2	3	4	5	6
Bir performansa hazırlanırken çok çalışsam bile hata yapmam olasıdır	0	1	2	3	4	5	6
Performans öncesinde veya performans sırasında panik sayılabilecek duygular yaşarım	0	1	2	3	4	5	6
Bir konser öncesinde performansımın iyi olup olmayacağını asla bilemem	0	1	2	3	4	5	6
Performans öncesinde ya da performans sırasında ağzım kurur	0	1	2	3	4	5	6
Sık sık değerli bir insan olmadığımı düşünürüm	0	1	2	3	4	5	6
Performans sırasında kendimi performansını tamamlayıp tamamlayamayacağımdan emin olmayan bir halde bulurum.	0	1	2	3	4	5	6
Alacağım değerlendirme sonuçlarını düşünmek performansımı etkiler	0	1	2	3	4	5	6
Performans öncesinde ya da performans sırasında midem bulanır ya da başım döner	0	1	2	3	4	5	6
Sık sık dinleyicilerden olumsuz bir tepki görme endişesi duyarım	0	1	2	3	4	5	6
Bazen belli bir sebebi olmaksızın kendimi endişeli hissederim	0	1	2	3	4	5	6
Müzik eğitimine ilk başladığım zamanlardan beri sahneye çıkma konusunda endişe duyduğumu hatırlıyorum	0	1	2	3	4	5	6
Tek bir kötü performansın kariyerimi mahvedebileceğini düşünerek endişelenirim	0	1	2	3	4	5	6

Ek-3. Devamı

Performans öncesinde ya da performans sırasında kalp atışlarım hızlanır ve kalbim göğsümde gümbür gümbür çarpar	0	1	2	3	4	5	6
Endişe nedeniyle yapılmaya değer performans fırsatlarından vazgeçerim	0	1	2	3	4	5	6
Performans sonrasında yeterince iyi çalabildim mi diye endişelenirim	0	1	2	3	4	5	6
Performansım hakkındaki endişem ve gerginliğim, odaklanmamı ve konsantrasyonumu etkiler	0	1	2	3	4	5	6
Sıklıkla, bir konsere hazırlanırken bir felaket beklentisi ve dehşet içinde olurum	0	1	2	3	4	5	6
Performans öncesinde ya da performans sırasında kaslarımdaki gerginlik artar	0	1	2	3	4	5	6
Sıklıkla hayattan bekleyebileceğim hiçbir şey olmadığını düşünürüm	0	1	2	3	4	5	6
Performans öncesi o kadar endişelenirim ki uykum kaçar	0	1	2	3	4	5	6
Performans öncesinde veya performans sırasında sarsılma, titreme ya da ürperme yaşarım	0	1	2	3	4	5	6
Başkaları tarafından incelenmek beni endişelendirir	0	1	2	3	4	5	6
Performansımın nasıl olacağına dair kendi yargım konusunda endişe duyarım	0	1	2	3	4	5	6

Ek-4. Ölçek Uygulama İzin Belgeleri

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
BUCA EĞİTİM FAKÜLTESİ
Öğrenci İşleri Birimi

Sayı : E-85316909-300[300]-575313
Konu : Anket Çalışması (Batuhan ERTUNÇ)

13.04.2023

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'nın 10.04.2023 tarihli ve E-15563195-300-571656 sayılı yazısı.

Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'nün Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı öğrencisi Batuhan ERTUNÇ'un "Anne Baba Tutumu ile Müzik Performans Kaygısı Arasındaki İlişki" konulu çalışması kapsamında Fakültemizde uygulama yapma isteği uygun görülmüştür. Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Esra BUKOVA GÜZEL
Dekan V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 2B0E3CB4-C54A-4429-95DD-F2B0B78B45DD Doğrulama Adresi: <https://turkiye.gov.tr/dokuz-eyul-universitesi-ebys>
Adres: Uğur Mumcu Cad. 135. Sk. No:5 35150 Buca-İZMİR Bilgi için: Önder ŞENEL
Faks: 0 232 420 48 82 Bilgisayar İşletmeni
KEP Adresi : dokuzeyuluniversitesi@hs01.kep.tr

Ek-4. Devamı

Evrak Tarih ve Sayısı: 08.03.2023-E.242933

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
Necatibey Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-70465693-300-242333
Konu : Anket İzni

28.03.2023

REKTÖRLÜK MAKAMINA (Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 28.03.2023 tarihli ve 28711322/044/242109 sayılı yazı.

Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı öğrencisi Batuhan ERTUNÇ'un "Anne Baba Tutumu ile Müzik Performans Kaygısı Arasındaki İlişki" adlı tez çalışmasını konulu tez çalışmasını Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında uygulama isteği Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet BAŞTÜRK
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSNKTCYR6U Pin Kodu :27962
Adres:Dinköçler Mah. Soma Cad. Merkez/Balıkesir
Telefon:2662412762-104 Faks:2662412762-104
e-Posta:goktas@balikesir.edu.tr Web:www.balikesir.edu.tr/naf
Kep Adresi:balikesiruniversitesi@hs01.kep.tr

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/balikesir-universitesi-ebys>

Bilgi için: Reyhan Pekdoğan
Uzman: Bilgisayar İşletmeni
Tel No: 02662412762

Ek-4. Devamı

Evrak Tarihi ve Sayısı: 07.04.2023-E-245544
Evrak Tarihi ve Sayısı: 04.04.2023-245216

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-57629817-605.01-334235
Konu : Anket Çalışması (Batuhan ERTUNÇ)

03.04.2023

BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Çağış Yerleşkesi (Bigadiç Yolu Üzeri 17. km) PK:10145 Altieylül/BALIKESİR

İlgi : 28.03.2023 tarihli ve 242109 sayılı yazı.

Universiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü Güzeli Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı öğrencisi Batuhan ERTUNÇ'un "Anne Baba Tutumu ile Müzik Performans Kaygısı Arasındaki İlişki" konulu çalışmasını Fakültemizde gerçekleştirme isteği Dekanlığımızca uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Cumali ÖKSÜZ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BSSNH4STNF

Belge Takip Adresi : <https://urkiye.gov.tr/ebd?eK=5740&eD=BSSNH4STNF&eS=334235>

Adres:ADÜ Merkez Kampüsü Aytepe Mevkii 09100 Efeler/AYDIN
Telefon:0256 214 20 23 Faks:0256 214 10 61
e-Posta:egitim@adu.edu.tr Web:akademik.adu.edu.tr/fakulte/egitim/
Kep Adresi:adnamenderesuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Emine BEHTİOĞLU
Unvanı: Şef
Tel No: 0256 220 3113

Ek-4. Devamı

Evrak Tarih ve Sayısı: 12.04.2023-E-246907

Evrak Tarih ve Sayısı: 11.04.2023-246496

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-93130991-605.01-2300084308
Konu : Anket Çalışması (Batuhan ERTUNÇ)

07.04.2023

BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 28.09.2023 tarihli ve E-28711322-044-242109 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencisi Batuhan ERTUNÇ'un, Prof. Dr. Demet GİRGİN'in danışmanlığında yürüttüğü "Anne Baba Tutumu ile Müzik Performans Kaygısı Arasındaki İlişki" konulu yüksek lisans tezi için Fakültemiz Müzik Öğretmenliği programı öğrencilerine online anket uygulama istemi Eğitim Fakültesi Bilimsel Araştırmaları Değerlendirme Kurulu tarafından incelenmiş ve uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Okhan AKDUR
Rektör V.

Ek: 06.04.2023 tarihli E-68203582-605.01-2300083676 sayılı yazı

Belge Doğrulama Kodu: 9TF1FD1M

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi: dogrulama.cema.edu.tr

Adres: Terzioğlu Yerleşkesi Rektörlük Binası B Blok Zemin Kat

Bilgi için :

Canlı Özet

Telefon No: (0 286) 2180018

Faks No:

Telefon No:

Bilgisayar İşletmeni

e-Posta:

İnternet Adresi: <https://www.cema.edu.tr>

Direkt Hat:

(0 286) 2180018 - 10025

Kep Adresi: cema@btl.kep.tr

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.
Evrak sorgulaması [https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5443&eD=B\\$5KVMRTK5&eS=246496](https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5443&eD=B$5KVMRTK5&eS=246496) adresinden yapılabilir.

Ek-5. Etik Onay Belgesi

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KOMİSYONU
ONAY BELGESİ

Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Batuhan ERTUNÇ'un Öğretim Üyesi Prof. Dr. Demet GİRGIN'in danışmanlığını yürüttüğü "**Anne Baba Tutumu İle Müzik Performans Kaygısı Arasındaki İlişki**" başlıklı yüksek lisans tezinde kullanılması düşünülen anket formu için bilimsel etik kurul onay belgesi talebi komisyonumuzca değerlendirilmiş ve etik açıdan uygun bulunmuştur. 24.02.2023

Komisyon Başkanı
Prof. Dr. Bayram ŞAHİN

Prof. Dr. Elif ÇİMEN
Üye

Prof. Dr. Sebahattin KARAMAN
Üye

Prof. Dr. Salim ÇONOĞLU
Üye

Prof. Dr. Uğur GÜRGAN
Üye

